

ЖУРНАЛ ВИЗНАНО ПЕРЕМОЖЦЕМ КОНКУРСУ "СВІТОЧ ПРИДНІПРОВ'Я"

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ЩОМІСЯЧНИК

ВИХОДИТЬ З ЛИПНЯ 1991 р.

БОРИСТЕН

2018 рік

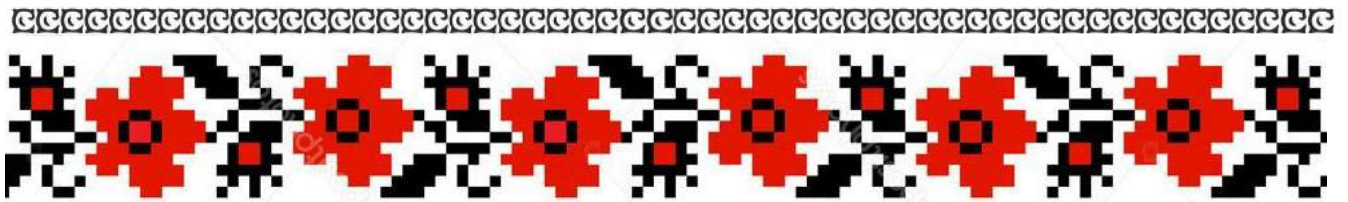
№ 4(321)

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ, ПУБЛІЦИСТИЧНИЙ
ТА НАУКОВО-ПОПУЛЯРНИЙ ЩОМІСЯЧНИК

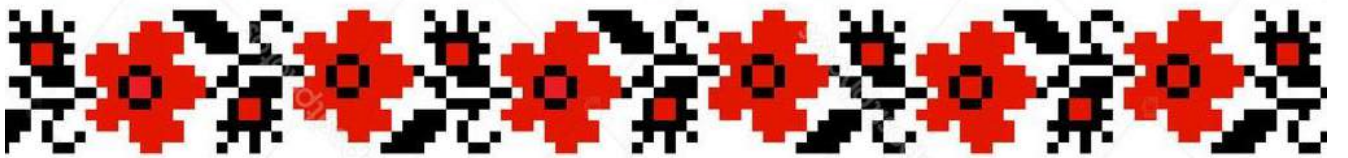
Що поєднує журнал *"Бористен"* і його редактора *Фіделя Сухоноса* з відомим класиком? Що написав автор *"Собору"* *Олесь Гончар* у листі до редакції у далекому 1994 році?

Читайте у цьому номері.

“У всіх народів мова – це засіб спілкування, у нас це – фактор відчуження. Не інтелектуальне надбання століть, не код порозуміння, не першоелемент літератури, а з важкої руки Імперії ще й досі для багатьох – це ознака націоналізму, сепаратизму, причина конфліктів і моральних травм. Людина розмовляє рідною мовою, а на неї озираються...”

“Нації вмирають не від інфаркту, спочатку в них відбирають мову”

«Бористен (Борисфен)» – незалежний і недержавний український науково-популярний щомісячник, який висвітлює наукові, культурні, соціальні, історичні події. Видавцем і засновником часопису є Дніпровська міська громадська організація «Товариство шанувальників журналу „Бористен“», голова правління письменник і видавець Фідель Сухоніс. Видавець: Дніпровська міська громадська організація «Товариство шанувальників журналу „Бористен“», Дніпровський Національний Університет імені О.Гончара

Електронні версії журналу borysten.com.ua

facebook.com/borysteninfo

Серія КВ, реєстр. номер 16084-4556 ПР. Рік видання двадцять перший.

Постановою президії ВАК України від 9 квітня 2008 року за № 1-05/4 журнал внесено до переліку наукових фахових видань України, у яких можуть публікуватись основні результати дисертаційних робіт з історії, філології, політичних наук, мистецтва та культурології.

Редакція не завжди поділяє думку авторів і не несе відповідальності за недостовірність опублікованих даних. Редакція не несе відповідальності перед авторами і/або третіми особами і організаціями за можливу шкоду, нанесену публікацією статті. Редакція має право скоротити матеріал без згоди автора. Редакція сплачує гонорари тільки за матеріали, які замовлені авторами.

Представництва редакції:

У Києві: Олег Черногуз, тел: (067)2555026
У США: Bahriany Foundation, Inc. 19669 Villa Rosa Loop, Fort Myers, FL 33967, USA
З релігійних справ у США та Канаді: Mr. V. Babanskyj, 74 Oakrige, Watchung, N.J. 07069, USA;
У Канаді: Mr. Petro Kovalczyk, 40 Westhead Rd., Toronto, Ont., M6W 4S1, Canada (tel 416 – 603-9888)
У Румунії: Ritco Virgil STR. 1 Decembrie 7. Bloc 19 Sc B. Ap. 8 8885 Macin Jud. Tulcea Romania;
У Бразилії: Wira Selanski, Rua General Glicerio, 400 apt.701, 22245-120 Rio de Janeiro, RJ Brazil, Telefax (00-55-21) 2556-5517
У Ізраїлі: Svitlana Glaz, Arie Rubin, 18\I, Lod, Israel
У Польщі: Juri Hawryluk, skr. poczt. 55, 17 – 100 Bielsko Podlaski, Polska
У США: Raisa Chejlyk. 45 Mountaine Ave. Warren.N.J.07059

Адреса журналу «Бористен»: вул.Телевізійна, 3 49010, Дніпро – 10, Україна
Телефони: (050) 340 - 28 - 27
e-mail: fidelsukhonis@gmail.com

Верстка\дизайн журнал «CatArt» реєстрацію № 818604 від 2.03.2000

Видавець ФОП Озеров Г.В. м.Харків, вул. Університетська, 3\9 Свідоцтво про державну Підписано до друку 7.02.2017 Папір офсетний. Друк цифровий Щомісячник, наклад: 1500 примірників

Думки вголос

Комунацькі експерименти не лише посіяли серед українців смерть і нестатки, а розплодили по наших територіях чисельні загони агностиків. Ці збентежені і зневірені когорти розгублено ставлять великодній кошик під телевизор і починають переглядати чергові відео про походження людини і життя на Землі. Виснажливості такої поведінки згодом може відбиватися на цілком реальних показниках самопочуття колишніх комсомольців. Компроміс для душевного спокою практично знайти не можливо. Хіба-що творити «власну модель буття».

Тіло людини складається з 22 обов'язкових хімічних елементів: кальцій, фосфор, кисень, натрій, магній, сірка, бор, хлор, калій, ванадій, марганець, залізо, кобальт, нікель, мідь, цинк, молібден, хром, кремній, йод, фтор, селен. А тому хотілося сподіватися, принаймні, на те що у вічності можна буде мчати у складі астероїда чи то комета, бодай, якоюсь елементарною часткою. Бо ж фактично доведено що обмін матерії у Всесвіті йде з самого початків його виникнення. І тут дізнаюся що й така не дуже весела перспектива атомного існування власного «я» може бути не такою вже і вічною.

Бо якщо теорія розширення Всесвіту не помилкова, то спочатку буде перевищено гравітаційні сили, які утримують галактики в скупченнях. За ними розпадуться галактики і зоряні скупчення. І, нарешті, останніми розпадуться найбільш тісно пов'язані зоряні системи. Через деякий час, електромагнітні сили не зможуть утримувати від розпаду планети і більш дрібні об'єкти. Світ знову буде існувати у вигляді окремих атомів. На наступному етапі розпадуться і окремі атоми. А потім вже буде НІЧОГО. Жахлива перспектива...

Фідель Сухоніс, редактор

- Стор. 1. Думки вголос
Стор. 2-3. До ювілею класика
Стор. 4-5 «БУТИ
ЛЮДИНОЮ, А НЕ
СТОВПОМ».
Стор. 6-7 Християнська
сторінка
Стор. 8-9 ЗБЕРІГАЙМО
ЧИСТОТУ РІДНОЇ МОВИ
Стор. 6-7 Християнська
сторінка
Стор.10-18 "Від хохла до
українця" (продовження)
Стор. 19 «Олесь Гончар і
Придніпров'я:
творчий діалог»
Стор. 20-21 Університетська
група відзначила
100-річчя Олесь Гончара
Стор. 22 Світові зірки
музичної сцени мають
українське коріння
Стор. 23 - 26 Гнипів хутір
(уривок)
Стор. 27-28 Річниця аварії
на ЧАЕС: невігадана
історія ліквідатора з
Дніпропетровщини
Стор. 29-30 Юлія Датченко:
«Той, хто хоч раз написав
писанку,
вже це не покине»
Стор. 31 Незвичайні дуби
поселилися у Дніпрі
Стор. 32 – 34 «Слово на
стіні»: Анастасія Теплякова з
Дніпра реалізує унікальний
проект
Стор. 35 Травень (народні
прикмети)
Стор.36 У Нікополі
відсвяткували 370-річчя з дня
обрання Б.Хмельницького
гетьманом

Долучайтесь до нас у
соцмережі
facebook.com/borysteninfo

Ще більше цікавої
та актуальної
інформації на
нашому сайті
borysten.com.ua

До ювілею класика

Свого часу автор «Собору» благословив появу січеславського щомісячника "Бористен", листувався із засновником та видавцем журналу Фіделем Сухоносом, разом з дружиною пані Валентиною приймав його на своїй заміській оселі під Києвом. "Журнали (два номери) такі ж змістовні, як і попередні. Вам і всі творчим людям у Січеславі - мої творчі побажання!", - писав Олесь Гончар у листі до редактора журналу "Бористен". Згодом журнал «Бористен» виступить одним із ініціаторів присвоєння вулиці у Дніпрі імені Олесь Гончара, на якій розташовану одну з будівель Національного гірничого університету. Також при університеті діє Центр культури української мови ім.О.Гончара, де регулярно проходять цікаві творчі імпрези.

Фіделеві Сухоносу

Шановний редакторе шановного "Бористена!"

Журнали (два номери) одержав, вони такі ж змістовні, як і попередні. Цікава публікація про "Зимові хвилі", а що сім'я Соколов годилося би зробити ще і реалізацію передачу. Такий ріг, така доля!

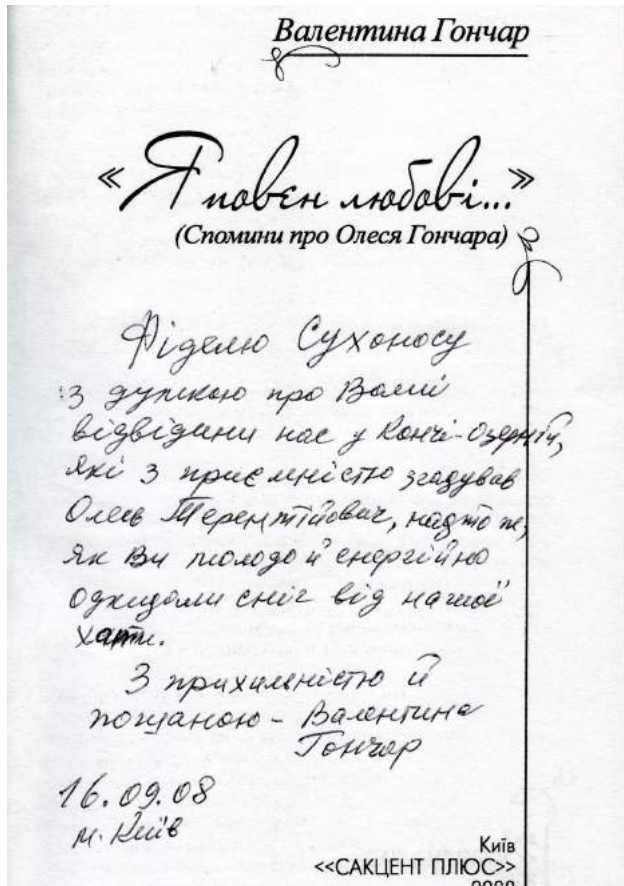
Крохалев в "Золоту" Володимир Стренка, багато документальну художню прозу, можна бачити вистави, а саме це род автор, якому є що розповісти людям, Подякуйте, будь ласка, йому за книжку, вітаюте його Бог мене.

Вам і всі творчим людям у Січеславі - Найкращі мої побажання! Січеслав - це ж таки сила, погувався, що творче життя ган у Вас нуриде... Снаги і снаги - всім!

Ваш
Олесь Гончар

10.02.1994

Конкурс на честь класика

"Бористен" багато років є творчою платформою для журналістів, письменників, поетів, науковців і критиків. Серед авторів також є й українці, які мешкають за кордоном, але своєю творчістю і благодійними справами завжди разом зі своїм народом. Тому на сторінках щомісячника «Бористен» протягом багатьох років триває насичений і цікавий культурний діалог. Щорічно серед робіт його авторів відзначають ті, що знайшли яскравий відгук у читачів. Ці люди отримують відзнаку конкурсу ім. Олесь Гончара.

Конкурс імені О. Гончара на кращу публікація на сторінках журналу «Бористен» започатковане у 2003 році. Таким кроком редакція щомісячника засвідчувала свою повагу та шану до класика української літератури Олесь Терентійовича Гончара. Свого часу автор «Собору» благословив появу

січеславського щомісячника, мав листування із засновником та видавцем журналу Фіделем Сухомосом, разом з дружиною пані Валентиною приймав його на своїй замиській оселі під Києвом. Згодом журнал «Бористен» виступить одним з ініціаторів надання вулиці імені О. Гончара в Дніпропетровську. Головною метою конкурсу є передусім вияв нових літературних та журналістських обдарувань, науковців, людей творчих, небайдужих до дня минулого і сьогодення. Традиційно мистецьке змагання провадиться за підтримки Національного Гірничого Університету, де у Центрі культури української мови ім. О. Гончара в лютому місяці, відбуваються щорічні віншування переможців конкурсу за минулий рік. Нагородженим вручаються почесні дипломи та пам'ятні подарунки.

"Колонка редактора"

«БУТИ ЛЮДИНОЮ, А НЕ СТОВПОМ».

«Цьогорічний квітень особливий для нашого видання. Адже серед тих, хто благословив появу «Бористену» був світоч української культури Олесь Гончар. І сторічний ювілей великого письменника, який припадає на 3 квітня 2018 року має відповідне значення також в історії нашого щомісячника. На цьому фото молодий редактор «Бористену» Фідель Сухоніс разом з Олесем Терентійовичем на дачі письменника в Кончі-Озерній на початку 90-х років минулого сторіччя. Хвилинка спогадів про величнього класика.

Мабуть, на все життя запам'ятається мені зустріч з однією із тих особистостей, котрі творили совість нашого народу. На початку 90-х років, минулого вже нині століття, мав я щастя відвідати у замиському будиночку під Києвом Олесь Терентійовича Гончара. Майстер слова і творець добра він того дня мав охоту до розмови з молодим літератором та журналістом. Жваво цікавився культурними та письменницькими справами у Дніпропетровському, журналом "Бористен", перші номери якого тільки-но почали приходити до читачів. Але вочевидь найбільше слухати хотілося мені. Чи не вперше у житті відчув у ті години, що справді є люди, котрі стоять вище над іншими у своїх розумових, інтелектуальних, творчих і ще Богом наданих морально-етичних якостях. До таких людей, безсумнівно, належав Олесь Гончар. У наше українське життя тоді стала лише потроху повертатися релігія. Вперше можна було побачити керівників держави на службах божих, із свічкою в руках. Водночас, особисто мені, стало очевидно, що релігійність, віра в Бога – річ потрібна не лише кожній людині окремо, а й соціуму в широкому значенні цього слова. І, безсумнівно, розумний та далекоглядний Леонід Кравчук тоді президент нашої молоді держави добре це розумів й враз відкинув червоний войовничий атеїзм у державницькій політиці. Про християнство зайшла у нас мова і Олесем Терентійовичем. Він з якимось душевним теплом почав пригадувати наскільки віруючою людиною була його бабуся. І як він добре пам'ятає, що любив бувати з нею у церкві, стояти побіля ікон, зосереджено дивлячись на поодинокі вогники свічок. А потім славетний письменник сказав буквально таке:

- Віра у Бога надзвичайно важлива. Адже відберіть у людини її народ, її мову, а ще й віру в Бога. І хто це буде? Якийсь необтесаний стовп, а не особистість. Олесь Терентійович був не багатослівний. Сказав коротко, не голосно. Та якимось по-особливому переконливо. Мені найбільше запало те, що він відзначив два основних чинники, котрі визначають духовність людини, її моральне здоров'я: вірність рідним витокам і релігійність. До першого я вже

прийшов самотужки. Через приниження у зрусифікованому Дніпропетровському за свою любов до рідного слова, українських традицій. Щодо віри, релігійності, то маючи типове радянське виховання у навчальних закладах, я так само як і чимало моїх однокласників був відірваний від Бога, напевно, ще більше, аніж від національних традицій. Українська мова та література, принаймні, викладалися у школі (хоч дійшло до такої моральної ницості, коли за бажанням батьків дітей могли звільнити від обов'язкового вивчення цих предметів), а на мільйонний Дніпропетровськ за часів моєї юності була лише, здається, одна діюча церква. Між іншим, як і одна українська школа на все гігантське місто. Отакий духовний геноцид чинили після фізичних голодоморів червоні опричники з українцями в новітню історію людства, фактично в центрі цивілізованої Європи! Пройдуть роки. На жаль, вже не буде з нами Олесь Гончар. Але тепер все частіше й частіше буваючи в церкві я буду пригадувати його мудрі, батьківські слова:

- Відберіть у людину її мову і віру в Бога і це буде не людина, а не обтесаний стовп. Гіркі, страшні, але правдиві слова. Борони Боже не нарікаю на свій народ. Однак, скільки ось таких людей-стовпів нині поміж нас. Відцуралися свого народу, можуть хіба що на Різдво чарку перекинути –

ото й уся релігійність. Що у душі? Що становить стрижень особистості? Лише щоденні клопоти про шматок хліба насущного? Але будь-яка жива істота на Землі трудиться у пошуках харчу. То що ж тоді різнить таких людей, вибачте, від тварин... А ще подвійно прикро буває через те, що вирвані з природного культурологічного, релігійного, етнічного та морально-етичного ґрунту свого народу такі люди нерідко хилять свої голови до чужої Церкви. Та й ще, часом, стають зятими ворогами свого материнського, рідного. Не маю, на жаль, якихось статистичних відомостей у справі про, котру хочу повезти мову нижче. Але скільки раз доводилося стикатися ось з чим. Випадково, чи у якійсь okazії, буває зазнайомишся зі священником. І за вимовою, а той просто, говорить така людина чудово по-нашому, розумієш, що це українець, що його діди прадіди, можливо, й землю рідну боронили геройське від усякого роду наїзників. Але обережно поцікавишся:
- До якого ж патріархату Ви належите, панотче?

І крається серце від болю. Коли син народу українського зятято стверджує що його вибір – Московський Патріархат, що лише там він може знайти правдиву релігійність і, так звану, канонічність. А УПЦ КП на чолі з Філаретом ніщо інше як розкольники, а, часом, ще й додають католики (наче католики це не такі ж самі християни як православні, а щось страшне та вороже). І добре, коли такий панотець все ж таки вислухає твої аргументи: і про Батьківщину, і про рідну мову та землю, і про те, що кожен народ, у тім числі й українці, мають право мати свою національну Церкву. Найчастіше ось такі, з дозволу сказати, божі люди бризкаючи слиною оголошують вже й тебе анатемі. Мовляв і ти негідник, коли живеш і думаєш не так як я. Ось і виходить наскільки мудрі та глибинні були слова незабутнього Олесья Гончара.
- Відберіть у людині її мову та віру в Бога і це буде не обтесаний стовп....

Фідель Сухоніс, редактор журналу "Бористен"

Вустиами класика

"Як важливо, щоб людина не втратила віри, не розгубила надії. значення часом майже рятівного набирають речі ніби малоістотні - спогад якийсь, усмішка напівзабута, прикмета, що іншого тільки повеселила б..."

"Так і треба жити - з зубами навискал. Ставиш до всього на світі з гуморком - у цьому самозахист і мудрість людини нашого часу"

"Мистецтво - це не вигубний слід людства, його злету, його верхогір'я, на яких панує дух перемоги над смертю, дух незнищенності..."

"Що на цій грішній землі залишається людині, крім усмішки неба та ласки сонця?"

"Мова - це доля нашого народу, і вона залежить від того, як ревно ми всі плекатимемо її"

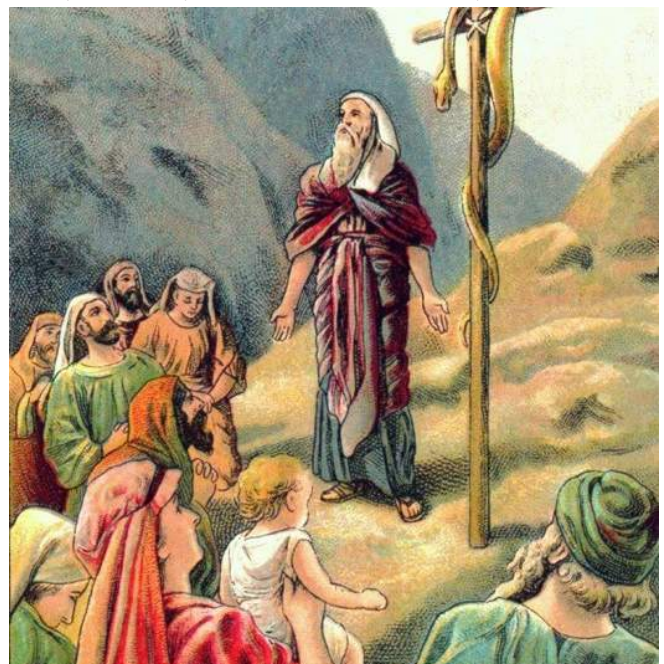
Ісус Навин – послідовник Мойсея

Розповідаючи про біблійних героїв, сьогодні поведемо мову про Ісуса Навина, який здобув для євреїв сучасний Ізраїль. Ісус Навин – цікавий не лише біблійний, а й історичний персонаж. Син Навина з роду Ефраїма спочатку називався скороченим ім'ям Юшуа. Мойсей же називав його більш повним ім'ям Джошуа або Єгошуа, тобто додавав ім'я бога Ягве. Цією зміною імені він висловлював, що бере цього молодого і здібного чоловіка до себе в служителі. Так Ісус став ватажком у боротьбі проти амалікітян і супроводжував Мойсея на Синай. Він був також в числі 12 осіб, які були послані на розвідку в Ханаан. Під час обурення, викликаного песимістичними повідомленнями розвідників, Навин та Калев були єдиними, хто на народ діяв заспокійливо і тому разом з ним міг увійти в Землю Обітовану. Мойсей перед смертю присвятив його урочистим покладанням рук у свої наступники, як вождя Ізраїлю. Книга Ісуса Навина повідомляє, що земля Ханаан під керівництвом Навина була завойована і розділена між 12 племенами Ізраїлю. Ісус помер у віці 110 років у Землі Ефраїм і був похований там у своєму маєтку. Але спершу помер старший від нього Мойсей. Прочитаємо з Книги Навина, з першого розділу: «Мойсей, раб Мій, помер,- сказав Господь.- А тепер уставай, переїди цей Йордан ти та весь народ цей до того Краю, що Я даю їм» (Ісуса Навина 1:2). Яке колосальне завдання лежало перед Ісусом Навином! Він був слугою Мойсея майже 40 років. Тепер йому сказано зайняти місце свого пана і вести в Обітовану землю синів Ізраїля, з якими не завжди було легко. Можливо, коли Ісус Навин обдумував, що принесе майбутнє, в його думках виринали випробування, з якими він уже зіткнувся й справився. Безумовно, те, про що пам'ятав Ісус Навин, дуже пригодилося йому в той час; це також буде корисним і для християн сьогодні. Адже Ісус Навин пройшов шлях від слуги до воєначальника. Ісус Навин добре пам'ятав довгі роки рабства (Вихід 1:13, 14; 2:23). Оскільки Біблія не виявляє подробиць, можна лише здогадуватися, яким було його життя у цей період. Можливо, в єгипетському рабстві Ісус Навин набув досвіду умілого організатора і завдяки цьому міг допомагати вивести євреїв і, як сказано у Книзі Вихід, «багаторізного люду» з Єгипту (Вихід 12:38). Ісус Навин належав до родини з племені Єфрема. Й дідусь Елішама був начальником племені й, очевидно, очолював понад 108 тисяч вояків одного з триплеменних відділів Ізраїля. Про це є в Книзі Числа (1:4, 10, 16; 2:18-24) і першій книзі Хронік (7:20, 26, 27). Однак коли невдовзі після виходу з Єгипту на ізраїльтян напали амалікітяни, то організувати оборону Мойсей доручив Ісусу Навину (Вихід 17:8, 9а). Одне з можливих пояснень таке: Мойсей

доручив вибрати й організувати воїнів Ісусу Навину, бо вважав його провідником, який здатний найліпше виконати це завдання: він був начальником у важливому племені Єфрема та особою, відомою своїми організацькими здібностями, до того ж йому дуже довіряв народ. Ісус точно виконав наказ Мойсея. Хоча ізраїльтяни зовсім не мали досвіду у веденні війни, Ісус був переконаний, що Бог допоможе їм. Тож, коли Мойсей сказав: «Узавтра я стану на верхів'ї гори, а Божа палиця буде в моїй руці», - цього було достатньо. Ісус Навин, мабуть, пам'ятав, що зовсім недавно Бог розбив найсильнішу військову потугу того часу. Наступного дня, коли Мойсей підняв руки й тримав їх так до заходу сонця, жоден ворог не міг встояти проти Ізраїля, й амалікітяни були переможені. Після цього Бог наказав Мойсеєві написати у книгу і покласти до вух Ісусових Богу постанову: «До краю зітру Я пам'ять Амалікову з-під неба» (Вихід 17:9б-14). Бог обов'язково мав виконати цей вирок. Бій з амалікітянами, мабуть, ще більше зблизив Ісуса Навина й Мойсея. Ісус мав честь бути особистим слугою Мойсея «від своєї молодости» і до смерті Мойсея - близько 40 років (Числа 11:28). Ця посада означала привілей, але також і відповідальність. Наприклад, коли Мойсей, Аарон з синами та 70 Ізраїлевих старшин зійшли на гору Синай і побачили видіння слави Господа, Ісус, очевидно, був серед них. Як слуга, він вийшов з Мойсеєм ще вище й, очевидно, залишився на певній віддалі, тоді як Мойсей увійшов у хмару, що символізувала присутність Бога. Варто згадати, що Ісус, мабуть, перебував на горі 40 днів і 40 ночей. Він вірно чекав повернення свого пана, бо, коли Мойсей почав сходити з таблицями свідоства, Ісус зустрів його там (Вихід 24:1, 2, 9-18; 32:15-17). Після випадку, коли ізраїльтяни поклонялися золотому теляті, Ісус продовжував служити Мойсею коло «намету зібрання», що був поза табором. Там Бог розмовляв з Мойсеєм віч-на-віч. Але сказано, що коли Мойсей повернувся до табору, Ісус «не полишав намету». Можливо, він залишався там, щоб не впустити до намету ізраїльтян у їхньому нечистому стані. Дуже серйозно Ісус ставився до тієї відповідальності (Вихід 33:7, 11). Спілкування з Мойсеєм, який, за словами історика Йосифа Флавія, був на 35 років старший, мабуть, дуже зміцнило віру Ісуса Навина. Їхні взаємини названо «стосунками зрілості й молодості, вчителя й учня», завдяки чому Ісус став «непохитним, авторитетним чоловіком». Невдовзі після того, як Ізраїль отримав Закон, у житті Ісуса Навина відбулася важлива подія. Він був вибраний представником свого племені, щоб розвідати Обітовану землю. Та історія добре відома. Всі 12 розвідників погодилися, що край «тече молоком та медом», як і обіцяв Господь. Однак десятеро, зневірившись, боялися,

що Ізраїль не зможе вигнати мешканців краю. Тільки Ісус Навин та Калев переконували людей не бунтуватися через страх, бо Господь обов'язково буде з ними. Тоді громада запротестувала і говорила про те, щоб закидати їх двох камінням. Можливо, так і сталося б, якби у справу не втрутився Бог, явивши свою славу. За таке невірство Бог постановив, що ніхто з перелічених людей віком від 20 років не доживе до того, щоб увійти в Ханаан. З усіх вижили тільки Ісус Навин, Калев та левити (Числа 13:1-16, 25-29; 14:6-10, 26-30). Ісус Навин, мабуть, добре пам'ятав і роздумував про усе, що Господь обіцяв й учинив. Через багато років він міг сказати: «Не відпало ані одне слово зо всіх тих добрих слів, що про вас говорив був Господь, Бог ваш, - усе збулося» (Ісуса Навина 23:14). Отже Ісус вірив, що всі обіцянки Бога стосовно майбутнього також обов'язково сповняться (Євр. 11:6). Це змушує нас запитати себе: «Чи здобуті знання й роздуми стосовно обіцянок Бога переконали мене в їхній достовірності? Чи я вірю, що Бог може захистити мене разом з його народом протягом прийдешньої великої скорботи?» Ісус виявляв не лише віру, але й моральну стійкість. Тільки він і Калев стали на сторону Бога, ціла ж громада збиралася їх вкаменувати. Ісус не піддався страху. Він та Калев сміливо заявили, що думали. Саме з історії про розвідників довідуємося також, що Ісусове ім'я було змінене. До його імені Осія (єврейською мовою Гошеа), що означає «спасіння», Мойсей додав ще один склад, який означає Боже ім'я, і назвав його Єгошуа, що значить «Єгова є спасіння». Це в українських перекладах Біблії його ім'я передається як Ісус. Відповідно до цього великого імені Ісус сміливо проголошував, що Господь є спасінням. Така зміна імені Ісуса не могла бути випадковою. Вона свідчить, що Мойсей високо цінував Ісуса за його особисті риси. Також його змінене ім'я відповідає привілейованій ролі, яку Ісус мав виконувати, впроваджуючи нове покоління в Обітовану землю. Ізраїльтяни 40 довгих років подорожували по пустині, поки не повмирили їхні батьки. Мінічого не знаємо про Ісусове життя у той період. Однак він, мабуть, багато чого навчився. Очевидно, він був свідком Божого суду над бунтарями Кореєм, Датаном, Авіроном і їхніми поплічниками, а також тими, хто віддавався поклонінню Ваалові. Безперечно, Ісус дуже сумував, дізнавшись, що Мойсей також не увійде в Обітований край. Перед смертю Мойсей попросив Бога призначити йому наступника, щоб Ізраїль не став, «як отара, що не має пастуха». Відповідь Бога: Ісус, «муж, що в ньому Дух» мав бути призначений перед всією громадою ізраїльтян. Вони мали слухатися його. Господь бачив віру і здібності Ісуса. Керівництво над Ізраїлем неможливо було передати в ліпші руки. І все ж Мойсей знав, що на Ісуса чекають надзвичайно складні завдання. Тож він спонукував свого наступника бути «сильним та відважним», бо з ним буде Господь. Бог сам повторив Ісусові подібне заохочення й додав: «Будь дуже сильний та відважний, щоб

додержувати чинити за всім тим Законом, що наказав був тобі Мойсей, Мій раб, не відхилишся від нього ні праворуч, ні ліворуч, щоб щастило тобі в усьому, де ти будеш ходити. Нехай книга цього Закону не відійде від твоїх уст, але будеш роздумувати про неї вдень та вночі, щоб додержувати чинити все, що написано в ній, бо тоді зробиш щасливими дороги свої, і тоді буде щастити тобі. Чи ж не наказав Я тобі: будь сильний та відважний? Не бійся й не лякайся, бо з тобою Господь, Бог твій, у всьому, де ти будеш ходити». Це є в Книзі Ісуса Навина (1:7-9). Як міг би Ісус сумніватися, почувши такі слова від Господа і переживши стільки різних подій? Підкорення краю було гарантоване. Звичайно, попереду чекали труднощі. Вже перше завдання, перехід через ріку Йордан під час повноводдя, було зовсім нелегкою справою. Однак Бог сам наказав: «Уставай, перейди цей Йордан». Тож чи могло щось стати їм на заваді? (Ісуса Навина 1:2). Події, котрі одна за одною відбувались у житті Ісуса Навина, завоювання Єрихона, поступове підкорення ворогів і розподіл краю - показують, що він ніколи не забував про Божі обіцянки. Коли Бог дав Ізраїлю спочинок від усіх ворогів, Ісус під кінець свого життя зібрав людей, щоб пригадати Божі стосунки з ними і спонукати їх служити Богові з цілого серця. В результаті цього Ізраїль урочисто поновив свою угоду з Богом і, безсумнівно, завдяки прикладу свого провідника «служив Ізраїль Господеві по всі дні Ісуса» (Ісуса Навина 24:16, 31). Ісус Навин подав чудовий приклад для нас. Сьогодні християни мають багато випробувань віри. Аби зберегти схвалення Бога і зрештою успадкувати те, що він обіцяє, нам необхідно їх успішно долати. Успіх Ісуса Навина залежав від його сильної віри. Правда, ми не бачили таких могутніх Божих діл, які бачив Ісус. Але якщо б ми мали сумніви, біблійна книга, яка носить його ім'я, містить свідчення очевидця, які підтверджують надійність Господнього слова. Щодня читаючи Боже Слово і намагаючись його застосовувати, ми, як і Ісус, безперечно, здобудемо мудрість і матимемо успіх. Амінь.

ЗБЕРІГАЙМО ЧИСТОТУ РІДНОЇ МОВИ

Про деякі залишки колоніального режиму

Колоніальний радянський режим залишив українцям шідливий спадок, що відчувається і в виробництві, і в сільському господарстві, і в ментальності і, очевидно, у мові. Досі в українських ЗМІ деколи читаємо, що слід **“боротися за мир” і “боротися за урожай”** (хоча ніякої боротьби, за винятком оборони перед агресією Росії на Донбасі, не потрібно, слід вести миролюбну політику й активно, по-господарському, плекати землю, збирати урожай).

Деколи читаємо про те, що хтось **“відбував(ла) покарання”** “на Колимі (на Соловках, в Інті і т.д.)”. При цьому йдеться не про розбишак, головорізів чи злодіїв, а про стійких патріотів, справжніх г ромадян, єдина “вина” яких полягала в любові до свого поневоленого краю. То ж чи не правильніше було б ужити слово **“карався(лася), мучився(лася)”** (на Колимі, на Соловках, в Інті і т.д.)”. Тоталітарна дійсність породила такі специфічні терміни, тепер архаїзми, як “ворог народу”, “ідейно стійкий/нестійкий” та інші. Ця дійсність спричинила появу окремих росіянізмів-запозичень у нашій мові, напр.: шмон (особливо принизливий для людської гідності, обшук у тюрмах і таборах), шмонувати, чсір (“член семьи изменника родины”), заквагони “вагони, що перевозили заарештованих, по-російському заключених), закмашини (вантажівки, що перевозили арештованих) та інші.

Окремі з цих слів з’явилися і в українській поезії, напр. у сонеті “Шмон” Івана Світличного: Серезант шмонає по порядку

І кожду латку, кожду складку,
І кожен рубчик, кожен шов...

Чужі назви засмічують столицю України

Київ – Столиця нашої Батьківщини. Київ – це Хрещатика краса... Київські каштани – це щось до болю рідне й кохане... Але все, що не гоже в нашому місті, раниць душу відвідувачів з України й іноземних туристів. Немов як на глум видніють назви їдалень і буфетів, що з’явилися в Києві, зокрема серед київських каштанів -- Mister Snack. Прямо отак, на крамницях латиницею. Неначе немає кирилиці, неначе немає своїх

“Рубрика Миколи Душляка”

назв і слів... Чим не гожі назви “Затишок”, “Частунок”, “Смачненко”, “Частуйтеся на здоров’я”, “Перекуска”, “Закуска”, “Вареники” (як правильно пропонує проф. Роксолана Зорівчак) та чимало інших? Із лихої волі глухих до Слова (а, отже, і до волі народу) можновладців такі чужі назви зустрічаються повсюдно, по всій Україні і тим ганблять нашу Батьківщину та підкреслюють почуття меншеартости українців, які натаке дозволяють. Не надто звинувачую власників окремих установ – їхній інтелігентний рівень буває різним! Та й Україна для них не більше, ніж місце доброго заробітку та дешевої робочої сили. Але ж де є керівники міст і нашої Держави? Де ж наші міністерства з усіма законами? Чи не розуміють вони, що такі здавалося б, “дрібнички” породжують суржикову ментальність – велике лихо для народу, що мова – це найкоштовніший скарб народу.

Змарніти чи схуднути?

Дієслова **змарніти і схуднути** на перший погляд видаються тотожними, але між ними є деяка різниця. Дієслово змарніти охоплює своїм змістом і значення дієслова **схуднути**, більше вказує на втрату миловидності, гарного зовнішнього

вигляду: “Подивися ти на мене – бач, як я змарніла” (Т. Шевченко), а коли треба сказати, що мають на увазі й схудле лице, то додають – **на лиці**: “Невістка скаржилася, а на лиці не змарніла” (М. Номис). Дієслово змарніти може мати ще значення “зів’янути, зблякнути”. Дієслово **схуднути** означає “спастися з лица й тіла”: “Поки гладкий схудне, то худий здохне” (приказка). Про те, що між дієсловами **змарніти** й **схуднути** є деяка різниця, свідчить така фраза: “Він страшенно змарнів, схуд і зблід” (А. Кримський).

Знаходитися, знайтися чи бути, перебувати, лежати?

“Моя квартира *знаходиться* на другому поверсі”; “Діти цілий день *знаходяться* в теплому, світлому приміщенні”; “Острів Цейлон *знаходиться* в Індійському океані” – читаємо в різних джерелах. На жаль, у всіх цих фразах форми дієслова *знаходиться* стоять не на своєму місці. Це дієслово має в українській мові далеко вужчий семантичний діапазон, ніж у російській дієслово *находиться*, де ним користуються, щоб визначити місце перебування або географічне становище. Дієслова *знаходиться*, *знайтись* кажуть тоді, коли є потреба щось шукати: “Як ножем пробито, то знайдуться ліки, а як закохання – пропала навіки” (П. Чубинський). “Загубив учора шапку, і тільки сьогодні знайшлася вона на печі” (з живих уст); “Дитина знайшлася, цебто – народилася. Коли ж мовиться про місце перебування чогось чи когось або географічне становище, тоді треба шукати інших українських слів: “Штаб полку містився в школі” (П. Панч); “Доки Шура *перебувала* на вогневій, жодне погане слово не зривалося ні в кого з уст” (О. Гончар); “Цейлон *лежить* поблизу Індостану” (Українсько-російський словник АН УРСР). Іноді можна випустити дієслово-присудок, маючи на думці особову форму дієслова *бути*, як те слід було б зробити в першому реченні: “Моя квартира – на другому поверсі”. Можна сказати й так: “Моя

квартира міститься на другому поверсі”. У другій фразі слід написати: “Діти цілий день *перебувають* у теплому, світлому приміщенні”, -- а в третій: “Острів Цейлон *лежить* в Індійському океані”.

Розводять чи вирощують?

В одній публікації читаємо: “Хочете переконатись у цінних властивостях в’єтнамських кабачків? Розводьте їх на своєму городі”. Розводять когось або щось у різні боки; молоко чи горілку водою тощо. А кабачки та інші рослини вирощують. Тому утворення типу *буряковод*, *картоплевод*, *кукурудзовод*, *лісовод*, *луговод*, *рисовод*, *рослиновод*, *садовод* і под. для української мови неприродні. Їх увели до словників та в засоби масової інформації теоретики та практики злиття мов. Замість таких слів у нашій мові вживані однокореневі утворення *буряківник*, *картопляр*, *кукурудзівник*, *лісівник*, *рисівник*, *рослинник*, *садівник*. Так само творимо назви, пов’язані з тваринництвом : *оленьяр*, *сқотар*, *гусівник*, *кролівник*, *свірівник*, *собаківник*, а не *оленовод* і т. д. Напр.: “Ранком по всій плантації замерехтіли білі хустки буряківниць (газ.); “Левко був лісівник завзятий із підхерсонського села” (М. Рильський). Двокореневі лексеми на –вод також є в нашій мові, але вони пов’язані з тими професіями, де справді когось чи щось водять: *вагоновод*, *екскурсовод*. Напр.: “Він усе говорив, водячи дівчину по руїнах, наче справжній екскурсовод” (М. Чабанівський).

*Мова - це душа народу! Чиєю мовою говориш, того й душу носиш...
Хто не говорить українською мовою,
той душі української не має. Хто
говорить по-англійському, не знаючи
мови своїх батьків, той правдивим
українцем ніколи не буде! Хто рідну
мову забуває, той стає чужинцем для
своєї нації.*

Митрополит Іларіон

"Ексклюзивно"

"Від хохла до українця"

Шановна редакція журналу "Бористен" дякую за початок публікації моєї книжки "Від хохла до українця". Зокрема дякую Вам пане Сухоніс за вступне слово. Журнал цікавий. З повагою - Левко Лук"яненко.

Продовження. Початок читайте у Бористені №2 (319)

*Трохи докладніше щодо Російської імперії
В жилах московського народу тече
щонайменше 80% азійської крові.*

М. Покровський, московський історик

Що сильніше: дія організованого сіонізму чи інерція народу? Хто ініціює революційний (радикальний) рух і хто перемагає? Перед Першою світовою війною у Швейцарії Ротшильд зустрівся з царем Миколою II. Банкір Ротшильд сказав царю:

— Ви заборгували США 20-25 мільйонів доларів золотом.

— Ну і..?

— Я готовий вам погасити...

— А взамін?

— А взамін — волю євреям...

— Ні! — заперечив цар.

— Тоді — війна! — випалив банкір.

— Росія війни не боїться, — знову бундючно відповів

цар.

— Тоді — революція! — злісно гаркнув Ротшильд.

(О. Добко. Слідами тиранів. —

Луцьк: Волинська книга, 2007. — С. 7-9).

З другої половини XIX ст. до перших десятиріч XX ст. соціалізм став світоглядом освічених верств багатьох європейських країн. Ідею запровадження соціалізму революційними збройними способами поширили сіоністи.

Ротшильд сформулював сіоністське завдання на організацію в Росії революції для помсти царату за обмеження єврейських прав. Отже, ідея і стратегія її досягнення є. Парвус 1915 року склав план захоплення сіоністами влади в Росії (план революції). Потрібен виконавець. 1916 року Парвус знайшов його в особі Леніна і 1917 року переправив із Швейцарії групу з

33 євреїв на чолі з Леніним до Петрограда. У цей же час Л. Троцький перевіз із США до Петрограда 265 так званих революціонерів (більшовиків). Ці міжнародні авантюристи були забезпечені ідеєю «пролетарської» революції, великими фінансами та палким бажанням захопити владу в царській імперії. Помста — сильне почуття. Проте недостатне для великої мети. Їхньою великою (прихованою) метою було прагнення до світового панування. Два вожді більшменш розподілили між собою два напрямки ідеологічної праці. І Ленін говорив народу про світову пролетарську революцію, а Троцький — про встановлення влади сіонізму. Троцький у своєму колі казав: «Мы должны превратить Россию в пустыню, населенную белыми неграми, которым мы дадим такую тиранию, какая не снилась никогда самым страшным деспотам востока» (там само, с. 16). Луначарський пояснив мотиви державного атеїзму: «Ми ненавидимо християнство і християн. Навіть найкращий із них мусить вважатися нашим найлютішим ворогом. Християни проповідують любов і жалість до ближнього, що суперечить нашим принципам. Ми мусимо знати, як ненавидіти, бо лише такою ціною ми зможемо завоювати світ» (там само, с. 18). Авантюра із захопленням влади в Моско -

вській імперії могла провалитися, але не провалилася. Щоправда, запалити світову революцію в дусі тодішнього гасла «Мы на зло всем буржуям мировой пожар раздуем» їм не вдалося, хоча ледь не захопили владу в Угорщині та Англії. Захопивши владу в столицях імперії Петрограді і Москві, взялися за її розширення. Розширення вело до залучення все більшої кількості московитів. І тут виявилось, що місцеве населення хоче мати не новий Ізраїль, а свою Російську імперію. Таким чином зберегти владу сіонізму в Росії можна було на шляху служіння московській народній ідеї боротьби за збереження імперії. А її можна було зберегти не інакше, як стати під гасла російських шовіністів, і сіоністи пішли на союз із ними. Тут відповідь на питання, що на початку параграфа: «Що сильніше: дія організованого сіонізму чи інерція народу?» Вона однозначна: інерція народу сильніша. Народ — це велика маса, вона не динамічна, вона статична. Вона живе усталеними поняттями. На нові ідеї дивиться з недовірою і зовсім не поспішає сприймати їх. Сіонізм організований і динамічний, він найняв за гроші демонстрантів у Петербурзі, наелектризував публіку, рвонув уперед і усунув царя Миколу II, а коли почав поширювати свої ідеї за межами столиць, то зустрів такий потужний опір з боку імперського офіцерства і чиновництва, що мусив піти йому на поступки. Владу в імперії, тепер уже не білій, а червоній, можна було утримувати терором, і вони зробили його постійною практикою. У боротьбі за владу змушені були дещо поступитися перед російським шовінізмом, і за Сталіна чимало сіоністів згинуло від тиранії, яку самі довели були в дусі слів Троцького до небачених кривавих розмірів і жорстокості. Світова революція не вийшла — національні почуття виявилися сильнішими від так званої солідарності світового пролетаріату, тобто світової солідарності сіонізму. До того ж, гасло Маніфесту комуністичного інтернаціоналу «Пролетарі не мають своєї батьківщини» народи зрозуміли правильно: пролетарі — це сіоністи, які справді не мали своєї батьківщини, а того народи відвернулися від них, бо мали свої батьківщини. Світові революції не відбулися, і Московська імперія (СРСР) опинилася в оточенні капіталістичних країн. Замість світової пожежі довелося ховати від світу терористичні методи керівництва суспільством. Комуністична

ідея створила поняття комуністичної людини і реалізувала це поняття в житті, створила свою, незалежну від світу, цивілізацію. З бігом часу ховати

правду стало неможливо, і демократичний світ заглянув за залізну завісу. Вжахнувся. Устами президента США Рональда Рейгана назвав СРСР імперією Зла і організував демократичні держави на розгром імперії, що і сталося 1991 року. Залишається спитати, що 1917-1920 років було головним: ідея так званої пролетарської революції чи людський чинник? Пролетарська революція — це зовнішня обгортка ідеї сіонізму. Агітатори нижньої організаційної ланки сприймали ідею пролетарської революції за чисту монету і поширювали її. Для простого народу гасла «Даешь мировую революцию!» були менш зрозумілі, ніж гасло «Землю — селянам!». Ідея сама по собі не працює. Вона втілюється в життя людьми. У розбурхану Першою світовою війною Московію сіоністи спрямували кількох талановитих керманічів і понад три сотні дисциплінованих єврейських виконавців-однорумців. Без цих людей ідея пролетарської революції (сіонізму) не спрацювала б. Ці люди в кожен конкретний політичний момент надавали ідеї того змісту, який привертав їм найбільше прихильників. Без цього організаційного чинника міжнародна ідея соціалізму не спрацювала б. У збереженні імперії вирішальну роль відіграла саме московська імперська ідея, якою була просякнута московська народна маса. Коли царське шовіністичне офіцерство та інтелігенція побачили загрозу розвалу імперії з боку національно-визвольних рухів України, Польщі, Фінляндії, прибалтійських та інших колоній і зрозуміли, що Ленін і Троцький під новою символікою проводять політику на збереження імперії, тоді вони пішли до ненависних комуністів для спільної війни проти «іногородців». Вирватися з імперії вдалося Польщі, Фінляндії та трьом прибалтійським країнам. Україні, Білорусії, кавказьким, середньоазійським та приволзьким і зауральським народам вирватися не вдалось. По перше, населення перших п'ятьох країн мало більшу національну свідомість, отже, до Першої світової війни було більше готове до війни за незалежність, аніж Україна. По-друге, російські шовіністи і більшовицький уряд підкреслювали, що без України Велика Росія неможлива, того

організували три масові агресії проти Української народної республіки і, врешті-решт, відновили окупацію України. Ясна річ, коли б українці України й Кубані мали таку національну свідомість, як поляки чи мадяри, то жодні зусилля Москви їй би не допомогли відновити окупацію. Більшовики-комуністи змінили імперську державну символіку: замість гімну «Боже, Царя храни» запровадили сіоністський «Інтернаціонал», замість двоголового орла — п'ятикутну масонську зірку і царський триколірний прапор замінили червоним прапором. Хто що зрадив: більшовики (сіоністи) відмовою від ідеї всесвітньої пролетарської революції чи проімперське чиновництво та офіцерство відмовою від імперських символів і переходом під більшовицькі символи? Ніхто нічого не зрадив: якщо суть не в символах, а в суті політики, то ідея більшовиків і для царського офіцерства з чиновництвом про збереження імперії під новими символами виявилась найважливішою ідейною цінністю. Щоправда, після утвердження імперії під назвою СРСР її більшовицькі вожді усіх своїх тимчасових союзників знищили. Цивілізація, яку задумали Маркс, Енгельс, комуністичний інтернаціонал, Парвус, Ленін, Троцький, передбачала винищення державним терором усіх своїх ворогів, а позаяк поняття ворогів постійно розширювалося, то й масштаби репресій розширювалися — аж так, що поширилися на самих творців тиранії

Рівність у рабстві

Ми, москвини, вважаємо великим злочином сумніватися у праві держави робити з нами все, що вона хоче.

В. Соловійов

Рівність громадян держави перед законом — це норма права, що способом узагальнення, підведення різних людей до спільного знаменника прагне до встановлення справедливості в суспільстві. Комуністи зробили з цього політичне гасло: всі люди рівні і домогосподарка має керувати державою. Суспільство поділили на дві частини: невеличку його частину — КПРС — назвали розумом, честю і совістю нашої доби і присвоїли собі право необмеженого панування над іншою частиною суспільства — абсолютною більшістю, перетворили її в рівно безправну. Цензурою, репресіями та тотальною ідеологічною обробкою громадян окупаційний режим спромігся розірвати

духовний зв'язок живих поколінь українців із попередніми поколіннями. Він прищепив українцям спотворене сприйняття характеру взаємин між особами, в сім'ї, між сусідами, у громадах, між громадянином і державою. Режим підмінив попереднє розуміння сенсу життя і навіював думку, що підпорядкування особи волі держави є вищим благом для самої особи. Мету життя — земне щастя в свободі — підмінив думкою, що задля успіхів просування комунізму по всьому світі українці, як і інші громадяни Союзу, мають миритися і спокійно зносити щодень безправність, деспотизм і брехню влади, нестачу харчів і дорожнечу предметів щоденного вжитку та мають відмовляти собі в елементарних потребах. Величезна система забабулювання людей досягнула справді величезних наслідків у знеціненні людини та перетворенні її на статистичну одиницю. Знецінена особа з комплексом меншовартості сприймає інших фізично, а не духовно. Не розуміє всього різноманіття людських типів, виконання на землі свого особистого призначення, окремої праці, взаємовпливів, своєї долі, не розуміє складного стану суспільства. Демократичний лад надає кожній людині можливості проявляти свої здібності, що веде до нерівності. В уявленні совіцьких людей — усі мають бути рівні, хоч у дійсності була нерівність. Перехід до ринкової економіки дав можливість певній частині громадян стати багатими. Чесно чи нечесно вони зробилися вельми багатими, це інше питання. Важливо, що демократизм суспільства зі свободою слова і друку дали можливість показувати перед усім народом нових капіталістів. Нерівність за радянської влади була прихована, і люди її не бачили. Тепер нерівність стала відкритою, і люди сприймають її за крайню несправедливість, і це обурює людей. І тут виникають двоє питань. Перше: факт великої майнової нерівності сам по собі обурює громадян із совіцькою соціалістичною свідомістю. Україна перейшла до ринкової економіки, яка дає можливість розумнішому й енергійнішому стати багатшим за нездібного до підприємницької діяльності. Це нормальне явище, і суспільна свідомість має прийняти його за справедливе. Друге питання: чесно чи нечесно людина за кілька років набула такого багатства, яке в західних капіталістичних країнах люди набувають упродовж десятиріч? Категорично виступаючи

проти шахрайських і бандитських методів збагачення, необхідно сприяти сприйняттю народом самого факту майнового розшарування громадян України. Суспільна свідомість завжди відстає від життя. Вона обурюється несправедливістю, бачачи її в нерівності як такій, у той час як нерівність є несправедливістю тільки в тому випадку, коли вона створена незаконними методами діяльності, зокрема, злочинним збагаченням. Законність — це юридичний спосіб досягання справедливості. Тож законні методи збагачення, тобто створення майнової нерівності — це нормальне явище. Це має стати елементом свідомості громадян українського демократичного суспільства. І що швидше це стане, то краще, бо не народжуватиме необґрунтовані суперечки й конфлікти.

Ієрархія

В живій природі, в оркестрі — всюди нерівність (на чолі з керманичем), за якої тільки й можлива гармонія — і життя такої складної спільноти, як нація.

Аристотель сказав: форма — це внутрішня структура змісту. Структуризація встановлює ієрархію. Неструктуризована громада — це грудка глини. У ній немає верху й низу, немає правого і лівого боку. Це стан неорганізованості, він не має свого напрямку, руху чи мети. Це матеріал для творення з нього чогось іншого. Тільки аморфне тіло не має ієрархії. Того для живої природи, для якої притаманна боротьба за збереження життя і продовження роду, характерна структуризація, тобто ієрархічна будова. Ієрархію бачимо в будові людського і тваринного тіла. Природа подає наочні приклади того, що ієрархічна організація спільноти виявляється найефективнішою у забезпеченні життєдіяльності спільноти, наприклад, організація мурашок, бджіл, вовків, голубів. Суворі субординація і розподіл обов'язків для виконання різних функцій забезпечує їм безперервність відтворення. Центром мурашника і бджолиного рою є матки як центр біологічного продовження роду. Прикладами ієрархічної будови є держава та армія. Для перетворення людей в манкуртів диктаторський режим встановив сувору ієрархічну систему комуністичної партії:

генеральний секретар КПРС — політбюро — центральний комітет КПРС — ЦК компартій союзних республік — обласні, районні, міські комітети КПРС — комітети різних управлінь, інституцій, заводів, фабрик, радгоспів, колгоспів тощо. На вершині імперії були: Верховна Рада СРСР та уряд СРСР, нижче — система рад з їхніми виконками: урядами так званих союзних республік, областей, районів, міст, сіл. Всесоюзний Центральний союз профспілок (ВЦСПС), Центральний комітет ленінського комуністичного союзу молоді (ЦК ВЛКСМ). Для практичного здійснення необмеженої комуністичної диктатури людожери Ленін, Троцький, Держинський заснували «каральний меч революції» — ЧК (чрезвычайную комиссию), яку впродовж років послідовно перейменовували в ГПУ (Головне політичне управління), ОГПУ (особливе головне політуправління), НКВС (народний комісаріат внутрішніх справ) — НКДБ (народний комітет державної безпеки) — МДБ (міністерство держбезпеки) — КДБ (комітет державної безпеки). Державна ієрархія складається з поділу території на адміністративні одиниці та органи державної влади, що керують відповідними територіями та населенням цих територій. Кожен державний орган має керівника (зверхника). Взаємини між усіма службовцями врегульовані законом, мають імперативний характер і всім зрозумілі. Їх може бути багато чи мало, вони можуть добре чи погано, чесно чи нечесно виконувати свою працю, за що відповідає керівник, але саму по собі їхню ієрархічність народ сприймає за звичайне, нормальне явище. Армійська ієрархія переважно не пов'язана з адміністративним поділом території і є ще наочнішим прикладом централізованого підпорядкування одному командирі — військовому міністру від найменшої структурної одиниці (рою) до всієї армії. Це всім громадянам зрозуміле і не викликає жодних заперечень. Суспільна ієрархічність (у партіях, громадських організаціях та різних об'єднаннях) формується на основі уявлення членів організації один про одного і становить ієрархію авторитетів, переважно професійно-моральних. Суспільний авторитет важливий. Між особами відбувається боротьба за більший авторитет у колективі, громаді, народіві. Важливо: всі ми, 45 млн.,

., різні і всі потрібні Україні. Між нами — учені, винахідники, інженери й лікарі, трактористи, водії, будівельники й фермери... тисячі професій — і всі потрібні для забезпечення нормального життя нації. При цьому для соціального організму важливе суб'єктивне ставлення його членів до керівництва (організації, партії, колективу) відповідної організації: він, член організації, спокійно сприймає вибори голови й правління організації — чи його душа бунтує: чого той, а не я став головою? Готський історик Йордан в VI ст. н. е. написав про антів і волинян, що вони однакові, живуть рівними між собою і не люблять влади. Коли треба йти на війну, обирають вождя, а після війни його усувають і живуть рівними поміж себе. З глибокого індивідуалізму й нелюбові до влади ревність — коли треба було структуруватися для спільної дії — породжувала претензію: чого обрали когось, а не його? І замість сумлінно служити спільній справі під проводом обраного керманіча до наступних виборів, він організовує опозицію. Так у нас водиться давно. Центром нації має бути ідея єдності нації. Територіальна ідея єдності нації мала б зосереджуватися в Києві, який ще в сиву давнину став пупом української землі та місцем паломництва. Організаційно ідея єдності нації мала б зосереджуватися на особі керманіча української держави, а в період війни — на особі керманіча, який очолює війну супроти загарбників. І тут вельми важливо пам'ятати першорядну вагу ієрархії. Довершену ієрархію очолює голова організації — вершечок піраміди. У монархічних державах верхівкою державної структури був монарх. У династичних монархіях на верхівках влади іноді опинялася недоумкувата людина, але держава не розвалювалася, бо, по-перше, ієрархічна структура складалася з людей, зацікавлених у збереженні держави, по-друге, існувала віра в життєвість ієрархії як структури: окремі люди до неї приходили і відходили, а структура залишалася і зберігалася спадковість влади. Ця спадковість, що тривала не один термін чи не одне покоління, а довше і більше, нагромаджувала уміння державного керування суспільством, отже збільшувала спроможність захищати терени проживання народу. В українців не так. У VI ст. вождя, як і в часи козаччини отамана (гетьмана), обирали на час, того владарювання не було тривалим

і послідовним, не було ритмічності в його обновленні, а це означає, що не нагромаджувався досвід керівництва. За умов виборів керманіча на тимчасову потребу, коли потреба виникала нечасто й обирати могли кожен раз іншу людину, то кожен раз до керма ставала людина без досвіду. Наступного разу обирали іншу людину. Досвід попередньої гинув марно, а новий керівник починав спочатку і робив помилки попереднього. Це особливо траплялося тоді, коли між виборами минало кільканадцять або кілька десятків років. Суспільство, в якому немає спадковості керування (не так керівників, як керування) кожного разу в зустрічі з ворогами діє, мов школяр, і, природньо, програє досвідченому керівництву ієрархічного суспільства. До Хмельницького було чимало козацьких повстань. Їх очолювали здібні керівники, та через відсутність традиції шанувати ієрархію виникала конкурентна боротьба, не в час виборів — що природньо, — а після виборів, після висловлення волі більшості, що не раз призводила до видачі керманіча ворогам. Геніяльний Хмельницький створив ієрархію, але через нелюбов до влади та недооцінку значення владної піраміди йому не вдалося заснувати родову монархію з єдиною в Україні верхівкою владної піраміди. З тої ж причини Виговському не вдалося створити конституційну (полковницьку) монархію. Спалахували повстаннями, вміли воювати, але через недооцінку та неготовність підпорядковувати себе ієрархії не вміли закріпити військові успіхи. І далєбі бракувало державницького мислення, і того героїзм завершувався особистою славою, а не здобутками на шляху творення української держави. Упродовж сімох сторіч національне тіло розірване й частинами перебуває під чужинецькими владами з різними політичними, державними й економічними системами. Київ був центром згадки і не був центром національного життя, тому в народі не формувалося поняття ієрархічної будови свого суспільства з центром і верхівкою у Києві. Для мурашок і бджіл ієрархічна організація їхніх спільнот — спосіб і гарантія виживання. Вона не усвідомлена і перебуває на рівні інстинктів, закладених самим Творцем. У людському суспільстві інакше. Людина усвідомлює свої дії, отже перед українською нацією постають

завдання: а) теоретично погодитися, що ієрархічна структура є найдосконалішою і найефективнішою формою організації для об'єднання різних частин нації в об'єднану консолідовану силу; б) відсутність в українців у минулому державного центру (Києва — бджолиної матки) не прищепило народів звичку сприймати себе за бджолу в національному рої з обов'язком виконання якоїсь однієї функції задля злагодженого життя всього організму; в) відсутність цього в минулому національному досвіді тепер психологічно обтяжує завдання перевишколення нації в добу переходу від колоніального стану до творення нового суспільства в умовах державної самостійності. Доля українців формувалася не тільки індивідуалістичною натурою, а й нелюбов'ю до влади над собою, влади, яку вважали замахом на особисту свободу. Ревнивий захист особистої свободи виводив людину з громади, виховував з неї лицаря, готового на великі подвиги, але послаблював громаду. Формувалась здібність до особистого (сімейного) виживання, а не до колективного захисту терену спільного поселення. Було б несправедливо зводити формування історичної долі українців до цих двох суб'єктивних чинників. Було ще кілька, які не можна не бачити, а саме, перший: «Райська» Божа земля, яка за будь-якої погані ворожої влади родила зернові й давала хліборобному українцю вижити. Другий: в добу великого переселення народів навіть за умови найстрункнішої структуризації українського суспільства однаково не можливо було оборонити велику, відкриту з трьох боків, територію від ворожих кочових навал. Третій: Київська імперія русичів почала змішувати племена, згладжувати їхні особливості й наближати до спільного знаменника — русичів-українців. Ба, монгольська навала перервала процес консолідації. Різні частини народного тіла під спільною назвою русичі опинилися під владою різних держав, що не давало формувати українську чи українсько-литовську державну піраміду з верхівкою влади в Києві. Усі ці три чинники такі потужні, що не дозволяють причину формування реальної історичної долі українців звести до двох суб'єктивних чинників. Я, як адвокат українства, визнаю перші два суб'єктивні чинники за головні у формуванні

сумної національної долі, проте кожного прошу не забувати потужних об'єктивних чинників не так з бажання запобігти розвитку комплексу національної неповноцінності, як з прагнення до історичної правди. Чи навчає нас чогось історія? У минулому через зневаження ієрархії та перебільшені особисті претензії наших військових командирів Україна зазнала багато поразок. А як у наш час? Перед виборами 28. 10. 2012 року я, голова УРП і автор Акту проголошення незалежності України, звернувся від УРП листом до десяти патріотичних партій, кожна з яких не мала шансів подолати 5%-й бар'єр для проходження своїх кандидатів у депутати Верховної Ради України, з пропозицією об'єднатися з УРП, причому з такою умовою, що я складаю з себе повноваження голови й спільний з'їзд обирає нового голову і новий провід об'єднаної партії. Пропозицію не прийняли. Партія регіонів на виборах 28. 10. 2012 року шляхом грубого порушення виборчого законодавства зробила собі бандитську перемогу. Після цих виборів політикум України живе думками про президентські вибори 2015 року, які справді матимуть доленосне значення. Парламентська опозиція з трьох партій — ВО «Батьківщина», «Удар» та ВО «Свобода» — потребує підтримки позапарламентської опозиції. Задля створення її я звернувся до сімох партій про об'єднання в одну партію з умовою: кожна відмовляється від своєї назви і на об'єднувачому з'їзді делегати дають партії нову назву. При цьому я нагадав положення закону про політичні партії про те, що неучасть партії у двох президентських виборах дає підстави Міністерству юстиції звернутися до Верховного суду з поданням про скасування реєстрації партії, що означає позбавлення партії права суб'єкта політичної діяльності. І спитав, чи в керівників цих малих партій любов до своїх партій сильніша за любов до України? Пропозицію не прийняли, що означає, що головування у своїх партіях їм дорожче за долю української державності і, що вони радше готові прийняти скасування їхніх партій, аніж втратити головування. А з президентської контори нишком поширюють диверсійну фразу: об'єднання нулів не створює одиницю. Дурниця: кожна з малих партій має приміщення, техніку й транспорт. При об'єднанні сімох не сім

комплектів оргтехніки та сімобслуг. На об'єднанні можна заощадити значні кошти, що дали б змогу розширити партійну діяльність. Капітани своїх маленьких кораблів ведуть кораблі на дно, але шляхетно не покидають їх! Як важко з верхівки малої партійної піраміди перейти на в сім разів більшу піраміду, коли перехід може означати, що в більшій піраміді будеш не першою особою! Ієрархія — антипод плебейській ідеї рівності. Вона структурує людей за їхніми здібностями і тим підвищує продуктивність суспільної праці та збільшує життєві сили організації громади, нації. Плебеї розуміють свою розумову обмеженість і хочуть, щоб і інші були такі, як вони. Їхні потреби ті ж, що й за часів Римської імперії — хліба й видовищ. Вони не розуміють, що для прогресивного розвитку суспільства, для підвищення культурного рівня і добробуту громадян необхідні не тільки робітники й селяни, а й інтелігенція та державницькі еліти, які дають народові ідеологію і віру та організують його для вищих цілей. Молода незалежна Україна народилася будувати нове життя. Українці мають сприйняти ідею ієрархічності як природою створену найраціональнішу систему організації для виживання спільноти мурашок, бджіл, націй. Розподілом обов'язків відповідно до розуму і здібностей, що їх кожен має від народження, навчання та досвіду, досягають найвищої продуктивності суспільного виробництва, організації оборони національного життєвого простору й підвищення добробуту всього населення. На шкалі цінностей для українця на першому місці має бути нація, на другому — своє «я», бо сімейне благо найповніше можна забезпечити тільки у своїй незалежній державі. Мережа людських взаємин у суспільстві безмежно складна, бо відбувається у вертикалі обов'язкового підпорядкування людини чужій адміністративній волі та у зобов'язанні виконувати домовленість, угоду чи в зобов'язанні виконувати моральні правила. Не всі можуть претендувати на роль провідника, тож необхідно вміти поглянути на себе збоку для неупередженої оцінки своїх здібностей. В Україні демократія зовсім молода, тож людей ще не виробилося у міння об'єктивної самооцінки. Часто на депутатство претендують люди, за яких на виборах голосує менше одного відсотка виборців. Чи їм не соромно після такого

результату? Вибори — це спосіб формування представницьких органів влади, формування ієрархії. Аби не бути ганебно відкинутим геть від цієї піраміди, далєбі, слід перед виборами поглянути на себе очима незнайомого виборця й визначити, чи депутатство є для тебе, як казав Г. Сковорода, «сродною працею»

Демократія і вибори

Я проти прямих виборів. Ієрархічний погляд на суспільство примушує критично поглянути на демократичну виборчу систему. Демократія (з грецької мови — влада народу) передбачає таку виборчу систему, за якою всі громадяни беруть участь у виборах депутатів рад усіх рівнів і голосують прямо за кандидатів. Стаття 71 Конституції України проголошує: «Вибори до органів державної влади та органів місцевого самоврядування є вільними і відбуваються на основі загального, рівного і прямого виборчого права шляхом таємного голосування». Вибори до вищого законодавчого органу також відбуваються на основі цього права. Зрозуміло, що до законодавця мають бути підвищені вимоги щодо його інтелектуального рівня. Це має бути не пересічний громадянин, а людина високих розумових здібностей, що знає українську мову, культуру і звичаї, знайома з історією народу та його мрією, має ґрунтовні знання з економіки, юриспруденції, медицини та інших галузей, що їх спеціальними законами регулює законодавець. Чи може пересічний громадянин оцінити рівень загальних знань та професійної підготовки кандидата в законодавці? Вельми сумніваюсь. Адже понад 90% громадян країни зайняті у сферах матеріального, а не інтелектуального виробництва, і сфера законодавства перебуває за межами їхньої уваги. Вони цікавляться змістом законів, а не працею зі створення їх, у той час як саме праця з підготовки й ухвалення законів виявляє здібність чи нездібність парламентарія до законотворчої праці. Більшість виборців не спроможна визначити, чи кандидат у депутати спроможний творити закони. Демократична процедура прямих виборів насправді означає голосування за іншими критеріями, що не стосуються здібностей до законотворчої праці (привабливий зовнішній вигляд, красномовство, співчуття бідним трудящим людям, велеречиві обіцянки розв'язувати труднощі виборців тощо).

Виборці переважно не спроможні оцінити професійні здібності кандидатів до законотворчості, і демократичне право прямого вибору насправді означає голосування навмання, від чого демократизм перетворюється на порожню формальність. Доля формування складу вищого законодавчого органу країни передана на вирішення людей з нижчою освітою і далекими від політики. Чого так вчинили ті, хто формулював розділ третій Конституції про вибори та референдум? У світі існують різні виборчі системи і, власне кажучи, більшість — із прямим голосуванням. І за кордоном парламентарії, і українські народні депутати часто думають про свої особисті інтереси, а не про долю нації на покоління вперед. Я переконаний, що стратегічний інтерес України полягає в тому, щоб творити максимально стабільне законодавство, бо таке законодавство забезпечує максимальну справедливість людських взаємин у суспільстві. Стабільне законодавство спроможне творити максимально розумний депутатський корпус. Метод прямих виборів не забезпечує цього, тому логічно буде запропонувати запровадити не пряму систему виборів, а в дві стадії: виборці обирають виборщиків, а виборщики обирають депутатів Верховної Ради України. Виборщиками можуть бути люди, які достатньо розуміються на політиці, щоб обрати депутатами людей, гідних такого високого статусу, як законодавець України. Недосконалі люди не можуть створити досконалий державний орган, і все-таки, вибори громадянами з-поміж себе кращих до законодавчого органу у два тури (що і є ієрархічним вибором), поза всяким сумнівом, даватиме кращий депутатський корпус. І це не є порушенням демократії — приблизно така система працює у США. Запровадження двоступеневої системи замість прямих виборів не звужує демократії, натомість вносить елемент професійності до виборчого процесу. Пересічний виборець — не професійний політик, а звичайний обиватель, який живе своїм життям і раз у п'ять років одержує в руки бюлетень для виборів депутата відповідної ради. Перед виборами всі кандидати бомбардують виборця зливою самохвальських листівок і програм, які виборець не встигає перечитати, а не те що перевірити їх на правдивість. Хтось

із кандидатів якоюсь випадковою фразою чи рисою обличчя сподобався виборцю, і він проголосує за нього, дарма що та фраза, риса чи підказка з боку можуть бути далекі від справжньої ділової сутності кандидата. Коли вибори відбуваються у два ступені і виборець обирає виборщика, він діє так само не професійно, але, по-перше, корпус виборщиків має складатися з людей відомих (яких саме, має визначити закон), по-друге, виборщики — люди, що краще розуміються на правилах політичної боротьби, тож оберуть депутатів парламенту зі знанням справи. Демократія — не анархія. Двоступенева система виборів парламенту — це не замах на виборче право громадян, а більш професійний підхід до справи на основі абсолютно очевидного факту: люди від природи мають різні розумові здібності, і не виправдано передавати важливу проблему формування національного парламенту людям пересічних здібностей. Демократичне суспільство повинно мати моральну сміливість сказати собі: між нами є розумні і менш розумні. Керування країною і державою — це вельми складна праця, тож задля блага всієї нації доцільно передати її розумній частині нації, яку можна було б називати політичною елітою (шляхтою, аристократією). Хто хоче заперечити логіку у моїх міркуваннях чи йому не подобається, що я кажу про людей нижчого і вищого гатунку, той хай заперечить біологічну закономірність народження людей: геніїв — 0,25%, дуже великого розуму — 6,75%, високого розуму — 13%, середнього розуму — 60%, нижче середнього розуму — 13%, дурнів — 6%, ідіотів — 1% (П. Штепа. Мафія і Україна. — С. 361)

*Продовження читайте
у наступних номерах*

Українська повчальна казка

Фаршичка

Народна творчість

СІМ ЛОЗИН

Було це чи не було, жив колись один чоловік, і мав він семеро синів. Брати були нерозлийвода: разом їли-пили, разом сумували й раділи, разом на полювання ходили. Не те що серед людей, а навіть серед звірів не було сили, здатної подолати їх.

Спливали місяці, роки, всі брати поженились, у них народилися діти. Кожен звив своє гніздо, й не зоглянулися вони, як відцуралися один від одного. Батько постарів і жив сам. Часом діти приходили до батька, та вже не було між ними ні колишньої злагоди, ні дружби. Бачить батько, що коли й далі так буде, стануть вони зовсім чужими між собою. Покликав він якось усіх синів до себе та й каже:

– Сини мої, завтра кожен принесіть мені по гранатовій лозині товщиною з палець.

– Гарзд, тату, – відповіли сини та й пішли.

Уранці кожен з них приніс по лозині. Батько взяв ті лозини докупи й посередині міцно зв'язав мотузом.

– А тепер, сини мої, – звелів батько, – я хочу побачити, чи подужає хто з вас переламати цей пучок лози.

Кожен син брав той пучок і, хоч як старався, не міг виконати батькового побажання. Тоді батько розв'язав пучок і роздав кожному сину по лозині.

– Ану побачу, чи хоч одну лозину ви подужаєте переламати?

Сини виконали батьків наказ та й питають:

– То й що з того, що ми переламали ці лозини?

– Ці сім лозин, – відповів батько, – це ви сім братів. Якщо ви триматиметесь купи, ніхто вас зламати не зможе, як і оці сім лозин. А ви роз'єдналися, кожен себе глядить, через те у вас нема того ладу, що був раніше.

Послухали сини батькової поради й з того дня почали знову жити в мирі й злагоді.

«Нашого цвіту – по всьому світу»

Де сила береться?

Олександра Бак-Бойчук народилася в родині українців Віктора та Валентини Бабанських з американського штату Нью-Джерзі. Наші люди в діаспорі, як правило, виховують своїх дітей не лише патріотами, а й пристойними громадянами країн свого проживання. Це знаходить прояви у багатьох речах. 7-го квітня у Філадельфії відбувся 15-ти кілометровий марафон. В забігу брали участь понад п'ять тисяч осіб. Пані Олександра прийшла до фінішу під номером 1 703. А серед жінок у її віковій категорії закінчила марафон на 173 місті.

Чи важливий такий результат з точки зору спортивної? Мабуть, не дуже. Але перемога над собою, яку здобула американська українка варта усіх кубків світу. Варто пишатися батькам і близьким!

Влас. Інформ.

Пам'ятник писанці встановили в Аргентині

В останній день березня, в місті Апостолес - колиці української еміграції до Аргентини - відбулося урочисте відкриття пам'ятника писанці. Цей пам'ятник, який став першим такого роду в Аргентині, став символом єднання двох спільнот країни, які емігрували сюди ще 120 років тому і продовжують жити душа в душу на південноамериканській землі - української та польської: кожна з них мала змогу оздобити по половині писанки, а сам пам'ятник було розташовано на перехресті вулиць "Україна" і "Польща". Автором української половини став Мирослав Ясінський.

Українці Аргентини сподіваються, що тепер ця писанка буде слугувати посланням з Батьківщини до усіх мешканців міста Апостолес і єднати співвітчизників навіть на далекій відстані від неньки-Вітчизни.

Думки про сьогодні

Достеменно ніхто не знає що буде далі у Вірменії. Дасть Бог, трошки легше стане для України. Бо ж тепер кремлівські фашисти повинні більше відволікатися на «недружню» Вірменію. Хоч з їх досвідом замість набридлого вірменам васала Москви Сержа можна з успіхом підшукати іншого поки-що не знаного і не заплямованого для прихильників волі та демократії. А ще точно переконаний що дива не буде. Не стане враз Вірменія як Швейцарія чи Канада. Така вже гірка доля країн і народів, котрі довші часи відчували «братські обійми» сучасних північних варварів. А тому людям які ризикували життям на майданах і вулицях Єревана та інших міст слід бути готовими до смороду російської пропаганди. «Вірмени нічому не навчилися з досвіду України . Американський держдеп технології Майдану у Вірменії. Шлях до нестатків і війни обирають «майдануті» вірмени» - подібні заголовки не забаряться у російських мас-медіа та їх сателітних виданнях.

Але як там не було на сьогодні у Вірменії перемогла Справедливість! Чи вдасться її захистити поборникам добра і правди? Відповідь на це запитання справді залишається відкритим. Однак, іншого шляху не може бути. Сторіччями людство намагалося йти до суспільного ладу, де б закон і добробут був для більшості , а не для вибраних. Поки-що нічого кращого від демократії серед людської спільноти не винайдено.

А коли наслідувати логіку «путіністів», то й по сьогодні б у світі панував рабовласницький устрій. Не знаю чи зберегла історія такі свідчення та позаяк дуже ймовірно, що, можливо, і дві тисячі років тому римські громадяни закликали рабів до «стабільності» та жахали у разі непокори війною з варварами. Сучасні «імперці» принципово нічого нового не винайшли....

Фідель Сухоніс, редактор
журналу "Бористен"

«Олесь Гончар і Придніпров'я: творчий діалог»

4 квітня на факультеті української й іноземної філології та мистецтвознавства Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара відбулися традиційні квітневі читання, присвячені 100-річчю від дня народження Майстра Слова Олеся Гончара. Почесною гостею свята була племінниця письменника Віра Гаврилівна Сесь, яка подарувала університету вишитий портрет Олеся Гончара. Упродовж кількох десятиліть триває процес наукового осмислення творчої спадщини письменника – від I Гончарівської конференції в 1964 році до ювілейної VII Всеукраїнської наукової конференції, щорічних літературно-мистецьких читань.

Нинішні читання – «Олесь Гончар і Придніпров'я: творчий діалог» – є особливими, оскільки проводяться в рік святкування 100-літнього ювілею Митця. Свого часу Петро Панч говорив про Олеся Терентійовича: «Знайшовся-таки слід Тараса!». У своїх листах та щоденникових записах Олесь Гончар неодноразово його згадував, а «Кобзар» був настільною книгою письменника, про яку він писав: «Кобзар» – це суцільна розмова з Богом. Поетові Бог – співбесідник, найвищий порадник і найсправедливіший суддя. До нього звернені поетові болі, скарги, жалі, до нього – молитва і сповідь. У цьому суть «Кобзаря». Учасники читань – викладачі та студенти факультету української й іноземної філології та

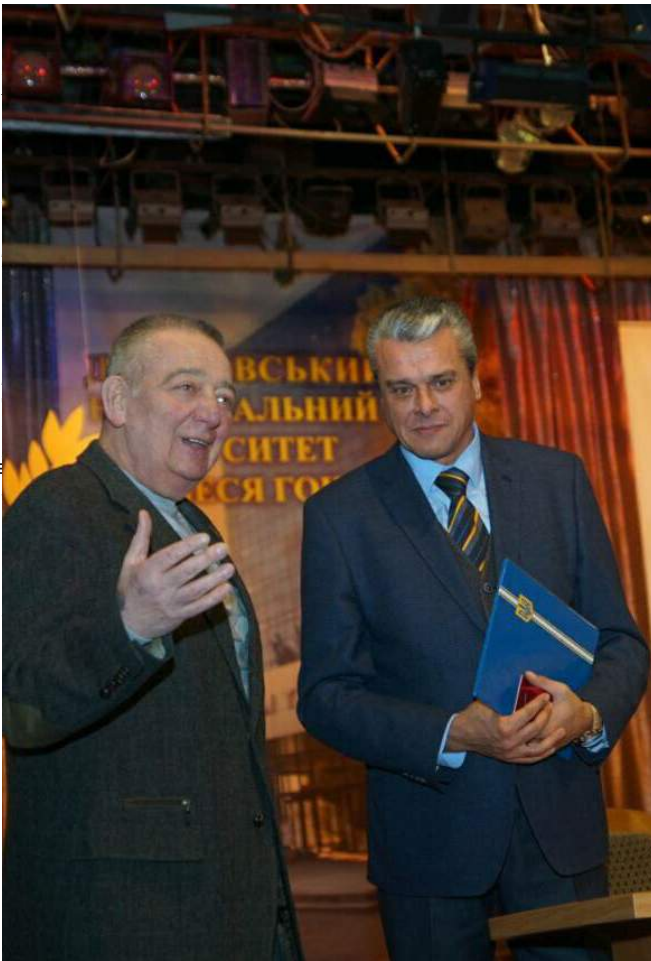
мистецтвознавства – співали улюблених пісень письменника, а також декламували поезії, присвячені Олеся Гончару дніпровськими поетами. Митець учив їх життєвій мудрості і твердості громадянської позиції, яку письменники Придніпров'я закарбували в слові про нього, у «Спогадах про Олеся Гончара: Дніпропетровський період». Пролунали наукові доповіді, зокрема старшого наукового співробітника музею «Літературне Придніпров'я» Світлани Мартиненко про творчий діалог між письменниками нашого регіону та Олесем Гончаром: «Осмислення постаті Олеся Гончара в циклі радіопередач «На полі Слова» Наталки Нікуліної». Серед гостей традиційного заходу – родичі письменника, проректор з науково-педагогічної роботи у сфері гуманітарної освіти та виховання молоді, доктор історичних наук, професор Валентин Іваненко, декан факультету української й іноземної філології та мистецтвознавства, професор Ірина Попова; члени Національної спілки письменників України Володимир Луценко та Леся Степовичка, директор наукової бібліотеки ДНУ Світлана Кубишкіна. Неповторну емоційно насичену духовну атмосферу читань прагнули відтворити студенти, які, незважаючи на віддаленість у часі, осмислили почуття й переживання представників творчого діалогу: письменників Придніпров'я й уродженця нашого краю, видатного письменника – Олеся Гончара.

Кафедра української літератури
ДНУ ім. О. Гончара

Університетська громада відзначила 100-річчя Олесь Гончара

100-річному ювілею Олесь Гончара Дніпровський національний університет імені Олесь Гончара присвятив урочисту вчену раду, яка відбулася 3 квітня, у день народження письменника. Учасники зібрання звернулися до громадськості Дніпропетровщини з пропозицією оголосити 2018 рік Роком Олесь Гончара в регіоні.

Для університету квітневі дні святкування ювілею видатного українського письменника, випускника університету, Героя України – особлива подія, що наповнює гордістю і водночас відповідальністю перед його пам'яттю і перед майбутнім. В урочистостях взяли участь ректор університету Микола Поляков, перший заступник голови Дніпропетровської обласної адміністрації Олег Кужман, голова

постійної комісії Дніпропетровської облради з питань науки, освіти, сім'ї та молоді Віктор Сиченко; перший проректор ДНУ Олександр Кочубей, голова Дніпропетровської обласної організації Національної спілки письменників Володимир Луценко. Серед почесних гостей заходу була племінниця Олесь Гончара Віра Сесь. «Ми пишаємося тим, що наш університет має прямий стосунок до розквіту мистецького таланту прозаїка, – звернувся до учасників зібрання ректор університету Микола Поляков. – Із цих стін у 1946 році Олесь Гончар рушив тернистим шляхом свого письменницького покликання. Він здобув тут не лише професійні знання, червоний диплом, а й літературний досвід. Його причетність до Дніпровського університету – це не просто випадковий поворот долі. Саме тут, у нашому місті, його коріння, тому і привело його серце з фронтів другої світової у Придніпров'я й міцно пов'язало з цим краєм. Уже десять років університет з честю носить ім'я Олесь Гончара. Увесь цей час, як і до того, плідно працює гончарознавчий науковий осередок. Регулярно проводяться конференції, присвячені пізнанню його творчості. Перша Всесоюзна наукова конференція, як відомо, відбулася в 1964 році, у ній брав участь сам Олесь Гончар. З 2000-х років через кожні п'ять років до ювілейних дат збираються в стінах нашого університету науковці й поціновувачі таланту письменника. За тиждень стартує 7-ма Всеукраїнська конференція, присвячена його творчій постаті. Стали доброю традицією щорічні Гончарівські читання, приурочені до дня народження Майстра».

З промовою про великого українця ХХ століття, совість нації, людину, чие ім'я ошляхетнює кожен університетський день уже 10 років, виступила декан факультету української й іноземної філології та мистецтвознавства професор Ірина Попова. Вона відзначила, що письменника з нами поряд уже немає 23 роки, проте його чиста й сонячна, шляхетна душа – з нами. Ірина Степанівна говорила про письменника як самобутнє й унікальне явище в українській літературі, про те, що він був видатною постаттю ХХ століття – доби контрверсійних особистостей і подій, виокремила найсуттєвіші грані його життя і творчості. Зокрема, письменник усе життя сповідував людяність, вважав, що література не має дозволяти собі бути грубою, вульгарною, а слово, говорив,

є категорією моральною. Прозвучали перлини мудрості зі щоденникових записів письменника. Співзвучним в контексті сьогодення України є і його вислів з роману «Людина і зброя»: «Земля – не полігон. Земля – це нива, щоб сіяти». Університетська спільнота долучилася до осмислення творчості письменника через театралізовані фрагменти з роману Олесь Гончара «Людина і зброя» у виконанні студентського театру «Відлуння» факультету української й іноземної філології та мистецтвознавства.

*Інформаційно-аналітичне
агентство
ДНУ ім. О.Гончара
тел.: 374-98-20
www.dnu.dp.ua*

“Цікаво”

Світові зірки музичної сцени мають українське коріння

Пропонуємо вам добірку з іменами світових музичних виконавців, які мають українське походження.

Боб Ділан

Поет, музикант і лауреат Нобелівської премії в галузі літератури 2016 року Боб Ділан родом з української Одеси. Бабуся та дідусь виконавця переїхали до США в 1905 році.

Сьогодні Боба Ділана називають другим за значущістю після The Beatles виконавцем в історії музики.

Ленні Кравіц

Дідусь співака по батьківській лінії був корінним киянином. Переїхав до США. Свою екзотичну зовнішність Кравіц успадкував від матері – темношкірої актриси Роксі Рокер. Сам співак добре пам'ятає про своє коріння і під час приїзду до Києва зазначив, що йому приємно повернутися додому.

Стівен Тайлер

Дідусь фронтмена Aerosmith був вихідцем з України. Після переїзду в США, він змінив прізвище з Чернишевич на Бланч.

Євген Гудзь

Вокаліст групи Gogol Bordello народився в місті Боярка Київської області. Жив на

Оболоні. Після переїзду до США музикант створив гурт, який активно гастролює по світу. Сам Гудзь знімається в кіно. Він уже встиг побувати на одному знімальному майданчику з Елайджею Вудом і Мадонною.

Bloom Twins

Учасниці цієї британської групи – українки. Аня і Соня Купрієнко народилися в Броварах під Києвом. У 15 років талановитих сестер запросили переїхати в Лондон і заснувати власну групу.

Білл Еванс

Мати Еванса, Марія Сорока, родом з України. Її сім'я іммігрувала в США. Легендарний американський джазовий піаніст вплинув на розвиток музики цього жанру. Він придумав оригінальні імпровізації з додаванням ритму, які стали його візитівкою.

Володимир Горовиць

Один з найвидатніших піаністів в історії музики. Народився в Києві 1903 року, музичну освіту здобув у Київському музичному училищі, а перший концерт дав у Харкові. З 1940 року жив у США. Володимир Горовиць – володар 24 премій Греммі.

«Пам'ятаємо»

1-го травня 2018 року виповнюється річниця смерті бл.п. Івана Гнипа, який відійшов у вічність в Каліфорнії. Покійний залишив у великому смутку, горем прибитих, дружину Марусю, доньку Галину з її чоловіком др. Михайлом Темник, сина Григорія з його дружиною Лілією, сина Петра, внуків, сестру Марію Савеленко-Гнип і багато приятелів і друзів. Редакція «Бористену» довші часи співпрацювала з добродієм Іваном Гнипом. Зокрема, завдяки цьому українському меценату з США проводився щорічний конкурс творчої молоді імені родини Гнип. Як данину пам'яті цій світлій людині вміщуємо розділ з книги редактора Фіделя Сухоноса «Гнипів хутір».

Редакція

Гнипів хутір

Дивна річ. Фізично в останні десятиріччя світ не став меншим. Як за часів Колумба і Магеллана так само далеко до Каліфорнії з України. І, напевно, за козацьких часів мало хто з наших пращурів знав про цей багатий і самобутній край. На турків ходили, ляха били ледь не на Балтиці, татар не раз заганяли за гниле озеро Сиваш та й до москаля часами навідувалися, коли вкрай нахабніли північні наїзники. А до Каліфорнії – гей-гей як далеко. До неї козацькою чайкою аж ніяк не доплести і навіть прудкими кіньми не дістатися. Задалеко ця була земля для нашого кореня. Власне, мабуть, і назви тоді такої не було Каліфорнія. А втім хто його знає...

Так було. А нині ще у Січеславі знав я що є у сонячному американському штаті „Гнипів хутір”. Вочевидь, до кінця не міг уявити що ж то за хутір такий, як господарюють на ньому хазяї і чи так вже багато є спільного поміж тамтешньою посілістю й традиційними українськими поселеннями такого типу. Отож, власне про самий хутір уяву мав я слабеньку. Натомість досить добре знав його господарів. Ще пару років тому в затишному і привітному містечку Обухів що на Київщині на обійсті працелюбної та щедрої на гостинність родині Шолуденко познайомився я з панством Марусею та Іваном Гнип. Не важко здогадатися що це й були господарі того каліфорнійського хутора.

Пригадую що того разу приїхали ці милі люди до Обухів на досить довгий час. Здається, майже два місяця перебували на благодатній Київщині, час від часу подорожуючи Україну, аж до Закарпаття включно. Шкода на прадавніх козацьких землях не побували. А ось мені випала нагода зустрітись з цими гарними людьми вже у Обухові.

Зустріч наша була коротка, але багата на емоції,

думки та розмови. Тоді найбільше впало в серце, що і пані Маруся, і пан Іван випромінювали якусь любов до людей, у їх поведінці було так багато щирого і доброго, що часами я навіть дивувався: а як таке сердечне подружжя перейшло усі складності й негаразди еміграційного життя. Адже загальновідомо що навіть солодка чужина на початках неодмінно буває гіркою. Вочевидь знайомство з цими людьми переконало мене, що добро має бути з кулаками. Доля Марусі та Івана Гнип типова для наших національно свідомих людей. Ані вони, ані їх родини не захотіли бути жебраками, рабами у сталінському „соціалістичному раю”. Та й „біографії” їх батьків на додачу ще й були не для країни „где так вольно дишіт челавек”. Працьовиті, в пошані до національних традицій і свого родини у часи Другої Світової війни зразу ж були зараховані у „ворогів народу”. Загальновідомо що на таких чекало після перемоги червоної імперії над коричневою. Порятунок був лише один – чужина.

Життя і діяльність Марусі та Івана Гнип на еміграції, як і багатьох-багатьох, наших людей в діаспорі заслуговує на мудре і поетичне перо, художні мемуари чи якусь іншу форму оповіді. Хто знає можливо колись такий життєпис і стане реальністю. Поки ж маю на меті більш скромне завдання поділитися враженнями від перебування на гнипівському хуторі протягом трохи більше як доби. Але й ті на загал не довгі години закарбувався у моїй свідомості на довші часи. Отож, про „Гнипівський хутір” я знав ще в Україні. А в той день, коли по-козацьки бойова та завзята пані Марія Кравець повезла мене на своєму авто до цієї української родини, котра звела своє сімейне гніздо у

далекому і щедрому краї, я міг на власні очі роздивитися і побачити цю дивовижну посілість наших людей.

По дорозі до панства Гнип пейзаж нагадував типову сільську Америку. Вочевидь вона надзвичайно різниця від нашого села. І справа не лише у тому, що тамтешня інфраструктура надзвичайно розвинута порівняно з нашою. Як мені здалося, в Америці не буває великих, таких як на Україні сіл. Думається мені, що й питома частка сільського населення в Америці, в нашому розумінні дуже мізерна. Оскільки власне сільськогосподарським виробництвом, через його надзвичайно високу продуктивність, займається порівняно мало людей. Візуально найбільше американців працює у сфері побуту, потім, напевно, в промисловості. Ці узагальнення аж ніяк не претендують на доказовість. Так впадає в око подорожньому. Реальні цифри і факти можуть свідчити й інше. Хоч як мені здається навряд...

Так ось, як я зрозумів, американське село це скупчення декількох, а часто-густо й одного фермерського господарства. Інколи у „кантрі” можуть оселятися і люди, котрі просто хочуть бути якнайближче до природи і самотності. Проблем, котрі виникають в українців в отчому краї, коли вони хочуть бути ближче до матінки-природи тут просто не існує. Безперебійним буде і тепло, і світло, і вода та інші побутові вигоди, включно з таким популярним нині Інтернетом. Отримує ж без проблем від мене часами е-пошту пан Михайло Темник – зять панства Гнип, котрий облаштував своє обійстя поряд хати тестя. Про цю молодшу гілку гнипівського роду оповім нижче.

А поки-що немов би нині бачу як жартівливо знімає свого капелюха пан Іван, відчиняючи ворота свого подвір'я, напевно, ще здалеку вгледівши на незвично порожній як для Америки дорозі, авто пані Марії з гостем з України. М'яко, немов на турботливих руках, вкотилося машина до гостинного двору. І раптом за рогу хати вибігає здоровенний вівчарка. Класичний представник своєї породи, розміром майже з теля, як потім виявиться надзвичайно розумне і лагідне створіння. А поки-що інстинктивно притискаюся до спинки мого сидіння.

- Туз, все добре! Свої, – заспокоює збудженого собаку Іван Федорович.

Традиційні привітання, посмішки, потиски рук

і щирий погляд: все немов би я повернувся до посілості, де вже на раз бував, де мені завжди раді й піклуються про мене. Ось така незвичайна аура панує на гниповому хуторі. Потім я ще не раз відчую цю атмосферу. Але спершу залишаюся просто вражений від такої не буденності.

Озираюся навкруги. Тутешній початок листопаду ледь підфарбував у жовтий колір квіти, листя на деревах, помітив як щедро розкрила червоні, брунатного кольору плоди невелике гранатове дерево. Поряд нього ростуть оливи. Мабуть ще не достигли, принаймні, встигаю помацати довгасті, немов лаковані плоди — досить тверді у пальцях.

За роки редагування „Бористену” мав чимало зустрічей та знайомств з нашими людьми, котрі опинилися на чужині. Пригадується навіть запізнався з одним українцем, котрий провадить душпастирську працю в Японії. Діло досить екзотичне – наше коріння в країні, де сходить сонце. І все ж таки подібні контакти не викликали такого відчуття подиву за наш родовід як це виникало на хуторі панства Гнип.

Можливо через те, що інші зустрічі більше стосувалися урбанізованого способу життя. А він сьогодні дуже подібний в усьому світі, попри часом навіть значні розбіжності у соціальному, політичному та економічному облаштуванні країн. А пан Іван та пані Маруся живуть можна сказати на селі та вирощують..... мигдаль. Так, так саме той дивовижний горіх, котрий хоч і відомий в Україні, однак ніколи у ній не ріс і навряд чи буде росте. Краї наші для нього аж ніяк не підходящі. Мигдаль називають королем горіхів. У панства Гнип чималенька за розмірами плантація цього дивовижного дерева.

Я був вдячний Івану Федоровичу, котрий незважаючи на вкрай обмежений час, знайшов таки можливість провезти мене своїм екзотичним мигдалевим садом.

Врожай вже було зібрано. Та коли не лінуватися ще можна було потішитися плодами. Адже збирають мигдалеві горіхи можна сказати індустріальним способом. Спеціальне авто охоплює стовбур і декілька раз немов би казковий велет струшує усю деревину. Більшість горішків падає до долу, де їм вже легше дати раду.

Вочевидь, що процедура ця не є легкою для мигдалевого дерева. Але воно витримує і радує людей наступним врожаєм. І, звісна річ, що у такий спосіб не всі горішки потрапляють в комору. Щось залишається висіти до весни.

Таких залишків було цілком досить, аби я міг просто з дерева (така рідка нагода) наїстися досхочу мигдалю. Влаштувавши мені таку цікаву екскурсію Іван Федорович розповів, що виявляється квітне мигдаль у лютому. Краса це за його словами важко описувана, така щедрість і насиченість мигдалевого квіту. Я десь уявляв квітучий мигдалевий сад на весні.

Бо на загал дерево це мені дуже нагадало персик. Очевидно, що з точки зору, так би мовити, наукового підходу таке порівняння не є коректним. Персик типове фруктове дерево, мигдаль з роду горіхів. Але коли здалеку окинути каліфорнійського тубільця, то кроною, побудовою стовбура й у певній мірі листям він подібний до персика, котрий непогано чується навіть у мене на невеличкій дачній ділянці поблизу Січеслава (щоправда плоди у нього більше подібні на абрикосові, аніж на правдиві персики). І розташування плодів на мигдалі дуже нагадало мені саме персикове дерево. Шкода що чомусь не поділився цим спостереженням з Іван Федоровичем. Він би неодмінно дав кваліфікований коментар з цього приводу.

На гниповому хуторі на загал живе дві родини. Окрім пані Марусі та пана Івана за декоративним парканом, котрий розділяє великий та щедрий двір, розташувався і будинок Михайла та Галини Темник. Здібний лікар — ортопед українського роду Михайло, котрий має власний лікувальний бізнес, зять, а мила та приязна мати трьох дітей Галина відповідно доня панства Гнип. Живуть і старші, і молодші генерації напрочуд приязно (логічно думати що коли було б інакше навряд чи б мали таке тісне сусідство). Випала мені нагода відвідати і будинок Михайла та Галини.

Їх родина належить до так званого „апер класу”. На відміну від середнього класу, котрий є домінуючим в Америці, цей соціальний прошарок не є таким численним. Вище нього вже правдиві багаті: мільйонери та мільярдери. Цікаво було побачити до чого може доробитися в Америці людина абсолютно чесно, без шахрайства та ризику буде впійманою на гарячому.

Особисто мене найбільше вразили дві окремі ванні кімнати у спальні подружжя. Кожна чималенького розміру ці допоміжні приміщення особистої гігієни містили здається все що вигадало людство у цій сфері. Вочевидь, на наш український кшталт виникало зразу ж питання: а навіщо дві? Ну, добре ми вже розуміємо, що у

цивілізованих краях в помешканнях прийнято розміщувати два-три санвузли. Так зручно для гостей, для родини. Але тут в одній спальні зразу два великих виходки. Відповідь проста – це таки зручно. Можливо, що ще й престижно. Але спостерігаючи за щирими у спілкуванні і зодягнутими у простий та вигідний одяг Галиною та Михайлом розумів – якраз про копичення губи в цьому випадку вони думали якнайменше.

Однак більше аніж розкішне та вигідне помешкання цих молодих людей потішили мене їх діти. Трійко дівчаток: найстарша Христина, середулішня Катерина та найменша Стефці. Чудові дівчатка, котрі так приязно спілкувалися з гостем з України. Спілкувалися рідною для них українською мовою. Хіба-що зовсім маленька Стефця демонструвала білінгвізм плутаючи англійські та українські слова. Чи не варто схилити голови перед Михайлом та Галиною за їх патріотичне подвижництво! Адже вони народжені вже в Америці, навкруги англомовне море. Молодому подружжю допомагали школи українознавства, національні молодечі організації.

Іван Гнип побіля своєї хати торкається гілочки бузка, котрий в Каліфорнії квітне навіть у листопаді.

А їх дівчатка взагалі зростають на „хуторі”, публічні місця виключно англomовні, спілкування з носіями рідного слова за межами домівки, надзвичайна рідкість. І все одно діти знають батьківську мову. Це велика праця батьків і, вочевидь, пані Марусі та пана Івана, почуття високого громадянського обов’язкову старшої генерації. Як недолуго виглядають на цьому тлі розмови в Україні про труднощі у вивченні та засвоєнні української мови в найбільш зрусифікованих регіонах! Треба просто любити і поважати свій народ й тоді рідне слово збережеться де завгодно. Хоч на місяці. У цьому я наочно переконався в родині молодих українців з Каліфорнії Михайла та Галини Темник. Старші Гнипинеформальні лідери розпорошеної нашої громади в тих околицях. У їх гостинному домі часто бувають подорожні українці. І не лише з України. Бо усі знають, коли скрутно, то в Гнипів завжди можна знайти підтримку.

Ось і навіть за короткий час мого побуту в цих краях Іван Федорович встиг організувати невелике зібрання наших людей в гостинному домі панства Лідії та Якова Ємець. Ця родина, між іншим, лише нещодавно переїхала у ці краї з іншого американського штату. А тому в їх модерному, великому помешканні ще відчувався запах не лише усього нового, а й деякі ознаки переїзду. Прийшли на це коротке, але щире прийняття і родина Євгена та Раїси Дикун. А перед тим як власне потрапити на гостину разом з панством Гнип заїхав до сестри Івана Федоровича, на жаль, вже вдови пані Марусі Савеленко.

Між іншим, покійний чоловік пані Марусі був родом з Синельникове. Мені не раз доводилося бувати у цьому забутому Богом містечку на Дніпропетровщині. І знайомлячись з господаркою чепурухи пані Марії я весь час подумки дивувався як далеко закинула доля мого земляка – її чоловіка.

Домовленість була ще й такою. До Ємців також приїде добродій Віталій Шумакову з дружиною пані Катериною. Адже відлітати до Нью — Йорку я знову ж таки мав з дому панства Шумакових.

Ось така „кумпанія” розмістилася за щедрим столом панства Ємець. Навіть за столу можна було бачити фотографію президента Віктора Ющенка. Його портрет в Америці у кожному патріотичному українському домі. Вочевидь, що діаспора покладає велику надію на героя Майдану. Але водночас де б я не був ніхто не

заперечував сентенцію про те, що не президенти творять держави, а в першу чергу народ.

Що ж найбільше впало до серця під час щедрого на наїдки застілля. Очевидно приязнь, дружня атмосфера і невідомі цікавості отчою землею присутніх. Скільки раз я не зустрічав подібне, але не перестаю дивуватися такий властивості людської природи. Навкруги радує око каліфорнійська природа, цим людям за нашими мірками бракує хіба-що пташиного молока, а їх правдиво хвилюють висліди наступних парламентських виборів в Україні. Аби україноненажери від Януковича до продажного Кравчука не прийшли до влади, не продовжили розпинати і продавати Україну північним агресорам.

Отож, низький їм уклін за цю єдність духовну, за те що залишаються українцями на чужині, далеко від отчого дому. Подібні речі живлять душу наших людей де б вони не жили, які б соціальні статки не мали, до якої б релігійної конфесії не належали.

А ще спадає на думку наступне. Напевно, що душа людська душа важче за тіло. Адже її так складно пронести усім життям не поранивши, не ушкодивши. І, вочевидь, кожному з нас потрібна допомога, підпертя, аби по-можливості не заплямувати, не розтринькати життєвим шляхом свою душевну субстанцію. Допомога може прийти вочевидь від світлих настанов у житті, а ще й від добрих, мудрих і гарних людей. Таку групу я зустрів побіля „Гнипового хутора” у далекій сонячній Каліфорнії.

*На фото автора:
Маруся та Іван Гнип*

“Пам’ятаємо”

Річниця аварії на ЧАЕС: невігадана історія ліквідатора з Дніпропетровщини

Вибух на Чорнобильській атомній електростанції стався 32 роки тому. Але в пам’яті тих, хто ціною власного здоров’я та життя ліквідував наслідки цієї трагедії, все було ніби вчора. Мешканець Нікопольщини Анатолій Іванович Сіденко потрапив до небезпечної зони у вересні 1986 року, коли рівень радіації перевищував показники в ену кількість разів.

Забрали з військкомату

— **Анатоліє Івановичу, розкажіть, як Ви потрапили на ЧАЕС?**

- 22 вересня мені зателефонували з військкомату. Я був тоді на роботі, працював інженером-будівельником у тогочасному колгоспі в селі Новософіївка Нікопольського району. Сказали, що треба з’явитися з документами і добовим пайком до Нікопольського військкомату для перепідготовки. І все... Уже на місці у нас забрали документи. Потім підійшов старший лейтенант і запитав: «Мужики, ви знаєте, куди вас забирають? У Чорнобиль, на станцію». Так я та ще шість чоловіків разом з супроводжуючим із військкомату поїхали кийським потягом до Білої Церкви. Там нас «переодягнули» у військову форму. У Чорнобиль, у центральну 25-ту бригаду, ми потрапили вночі й до самого ранку в наметі чекали представника військової частини, яка знаходилася в лісі. Мене відправили до хімічного батальйону. Там були люди різних професій: шофери, механізатори, будівельники. Усіх нас називали «партизанами». Наступного дня, 24 вересня, був мій перший виїзд на станцію. — **За даними, які згодом оприлюднили, біля енергоблоку працювала переважно радіокерована техніка. Якщо ж вона не справлялася з роботою, то лише тоді направляли на ЧАЕС людей. Як було насправді?**

— На станції працювали і техніка, і дуже багато ліквідаторів. Лише хімбатальйону було близько 10 військових наметів. На станцію нас перевозили у закритих машинах, видавали респіратори — «лепестки», рукавиці, кирзові чоботи. Напевно, вважалося, що це врятує від радіації. Ми під’їжджали до пункту санітарної обробки. Там

знову пересідали, але вже на інші авто, які везли на саму станцію. На ЧАЕС видавався «наряд» — говорили, де та які роботи потрібно виконувати. Потім на це місце приходив дозиметрист, він називав рівень радіації. Від цього залежало скільки часу ми там працюватимемо. Хто — 2-3 хвилини, інші — 7-10. По дорозі до штабу проїжджали санітарні пости, де обробляли автотранспорт. Пам’ятаю, що з автівок ми виходили, але суворо заборонялося ставати на обочину дороги, лише на асфальт.

— **Які роботи виконували на ЧАЕС?**

— Переважно із дезактивації приміщень третього енергоблоку, вивозили все сміття, складали речі в баки, працювали в машинному залі... Після всіх цих робіт нас перевіряв дозиметрист. Якщо форма «не фонила», то в ній і залишалися. Якщо ж навпаки — видавали іншу, але не нову, просто дезактивовану. В перший день я взяв на станцію розкладний ніж і годинник. Відразу змусили викинути, рівень радіації зашкалював. Коли біля мене проводили дозиметром, то «фонило» все, крім золотої обручки.

— **Скільки разів Ви були на станції?**

— Усього мав 18 виїздів на станцію, отримав дозу опромінення — 23,35 рентгена. Це офіційно вказано у документі, який потім видало Міністерство оборони. На станцію відвозили через день. А взагалі роботи там виконувалися у три зміни. Навіть платили добові — 3 рублі 50 копійок. У вихідний ми відпочивали, якщо можна так сказати: займалися благоустроєм військового містечка, будували їдальню, душові, підвали. Ви ж розумієте, це була осінь 1986 року. Тоді ще нічого не облаштували. Командування мешкало у вагончиках, а ми, звичайні солдати, — у наметах. Якщо запитаєте про ліквідацію аварії у тих, хто був після 90-х, то вони розкажуть уже зовсім інше. А у 86-му було так.

Відголоски радіації

— **А харчувалися по-особливому?**

— Ні, годували як звичайних солдат — польова кухня. Через те, що працювали в небезпечній зоні, давали маленьку баночку паштету на двох і банку згущеного молока, також на двох.

— **Ви тоді розуміли, що залишаєте у Чорнобилі своє здоров'я? Як себе почували?**

— Може, й розуміли, але не всі й не до кінця. Радіація ж невидима. А самопочуття було погане. Постійно боліла голова. У частині був лікар. Перед тим, як ішли на станцію, нам видавали якісь ліки та робили уколи. Кого здоров'я «підводило» — на швидкій відправляли у Київ.

— **Коли для Вас закінчився Чорнобиль?**

— Пробув там до 10 листопада. Я — офіцер, а офіцерів змінювали лише поіменно, тобто на моє місце повинен був прийти лише офіцер, і лише з Нікопольського військкомату. Тому 10 днів чекав, коли прийде заміна. На станцію не їздив, бо вже отримав високу дозу опромінення. Потім мене та інших солдат відправили додому у тій же «чорнобильській» формі, що й були у штабі. Нас із дружиною попередили, що упродовж 5 років не бажано народжувати дітей. Тому коли повернулися, для нас Чорнобиль тільки починався. Точніше, його відголоски...

— **Підтримуєте стосунки з іншими ліквідаторами?**

— Звісно. Із багатьма вже познайомилися згодом: коли лікувалися в лікарнях, їздили на зустрічі. Щороку збираємося 26 квітня у Нікополі біля пам'ятника чорнобильцям. Наприклад, із Вітею Мостикую з села Капулівка ми разом навчалися у будівельному інституті в Дніпрі, разом потрапили на Чорнобильську АЕС. Спілкуємося і сьогодні. Але з кожним роком на зустрічі приходять усе менше ліквідаторів, помирають... Радіація, яка була невидима у 1986 році, через роки дає про себе знати безліччю хвороб.

— **Сьогодні чорнобильців не забувають?**

— Чорнобильських пільг нас позбавили, путівки ж на оздоровлення отримували. Напередодні свята сільська рада та соціальний захист виділяють матеріальну допомогу. Приходять вітати школярі. Ось так.

Тетяна Савенко

“Цікаво”

Юлія Датченко: «Той, хто хоч раз написав писанку, вже це не покине»

«Кажуть: «У нас — не писанковий регіон». Говорять так, бо мало знають про свої традиції», — зауважує філологиня й писанкарка Юлія Датченко. Вона вже багато років не лише створює авторські писанки, але й вивчає традиції цього декоративно-ужиткового мистецтва та відтворює ті з них, які виготовлялися саме на Катеринославщині з кінця XIX століття. Побачити їх можна на виставці писанок і витинанок майстрині, що відкрилася у Художньому музеї у Дніпрі.

ПЕРЕДАВАТИ ТРАДИЦІЮ

— Пані Юліє, як Ви зацікавилися писанками?

— Коли закінчувала Дніпропетровський державний університет, а це був кінець 80-х років, і тоді тільки вводилися такі дисципліни, як народознавство, українська культура, — я вперше побачила писанки на листівках. Купила їх, бо подумала, що, може, вони мені знадобляться на уроці, коли говоритиму про культурний спадок українців. А потім доля звела мене з Андрієм Пушкарьовим. На той час він був єдиною людиною, яка зналася на процесі створення писанок, і вже тоді робив шедевральні писанки, які ґрунтувалися на традиційній символіці, але вже в авторській інтерпретації. Відтоді я почала створювати писанки. Спочатку це були копії давніх, із листівочок, що колись придбала. Але хочу сказати, що людина, яка хоч раз написала писанку, вже не може це покинути. Тому що це процес неймовірної сили. Уявіть собі: вогонь, запах бджолиного воску, яйце, яке обертається у твоїй руці й підвладне тобі; це кольори, які несподіваним чином поєднуються, і сам процес зняття воску — віск на яйці стає дуже темним, а коли знімаєш його, яйце робиться світлим, писанка оживає, народжується, і вона в руках тепла-теплісінька, наче з-під курочки.

— Ви почали ще й досліджувати писанки. Опрацювали писанки Степової України та нашої області, випустили посібник «Писанки Катеринославщини»...

— Це в мені прокинувся лінгвіст-філолог, який потребував відповіді на запитання: а що це за знаки, символи, коди; чому вони саме тут, саме в такому оточенні?.. І почався процес пізнання.

Коли занурюєшся у цю глибину, розумієш, що це не просто крапочка, а зерно; що це не просто чотирикутник чи трикутник, а це символ землі, в яке падає зерно; це не просто дерево, а дерево мого роду, яке має продовжуватися, і це зв'язок наших пращурів з нами і нашими нащадками, які так само розмірковуюватимуть про сутність буття. Тобто писанка — це філософія. Коли людина писала писанку, то вкладала в неї знаки, силу, енергію, любов... А людина, яка отримувала писанку в таке світле свято, вміла це прочитати. Зараз ми дивимося на писанку як на естетичний об'єкт, який просто несе задоволення. Майстри — вільні в усьому: можемо комбінувати символи, кольори. Це цікаво, але, разом з авторським прагненням здивувати світ, потрібно розуміти, що традиція має бути в твоїй творчості так само. Ось тому-то я робила дослідження, аби відродити саме писанки нашого регіону.

«СТЕПОВІ» МАЛЮНКИ**— Писанки яких саме куточків Катеринославщини Ви показали на виставці?**

— Ті, що я виконала за зразками писанок Синельниківського району, що зберігаються в Історичному музеї ім. Яворницького, та за зразками писанок Павлоградського повіту, що зберігаються в Російському етнографічному музеї у Санкт-Петербурзі. Їх перевезли туди 1909 року, і мені дозволили сфотографувати (це було ще до війни). Подивіться, яка багата колекція, яка символіка, яка колористика! Кожен може зрозуміти, що стилістика західно-українських писанок і писанок Слобожанщини, Поділля дещо відрізняється. У нас елементи великі, тому що ми — степовики: якщо вже вийшов у степ, побачив квітку, так це квітка на всю писанку. А якщо люди живуть поблизу лісів, вони бачать сонце крізь гілочки ялиці, так і зображують його. Для нас не характерні ті малюнки, що є, наприклад, на гуцульських писанках. Ми маємо своє, рідне, зберегти й примножити, відтворити й передати.

— На яких яйцях традиційно робилися писанки?

— На сирих і повних. Потім можна було видути. Бувало, що не видували — яйце всередині просто засихало. Писанка — це крихкий матеріал. Мені інколи кажуть: «Навіщо її купувати? Вона ж лусне?» Склянка чи кришталь теж можуть упасти й розбитись, але це вас не турбує, а писанка створена з внутрішнім рухом, енергією, то вона має більшу енергетичну цінність, не кажучи вже про естетичну. Якось поїхала на Хортицю репрезентувати свої писанки — на День козацтва там було велике свято. Проходять наші люди: «А що це? На яйцях? А як його зберігати?», а іноземці підходять і купують, бо розуміють сенс таких речей.

— Я гадала, в нас уже всі розуміють цінність писанок...

— Не всі. Але я спокійно до цього ставлюся, бо кожному — своє, у кожного — свій правдивий світ.

ПИШУТЬ ДІТИ**— Кому Ви передасте свої знання?**

— Спочатку — своїм дітям. Я зрозуміла: допоки вони не зацікавлені твоїм захопленням, твоїм життям, ти для них — чужинець, і не йтиме мова про передавання певних традицій. Спочатку діти, коли я писала, спостерігали, а з 3-4 років я

давала їм писака в руки, вони пробували робити лінії, крапки. Артему зараз — 21 рік, Любочці — 17, Вірунці — 6 рочків, але я зберігаю їхні перші писанки, які вони написали в 4 роки. Їхні роботи теж є на виставці. Вони в садочок приносили писанки, розповідали, потім — однокласникам, ті зацікавлювалися, й я серед старшокласників проводила майстер-класи. У мене є свої учні, які вже теж стали майстрами, в них також є учні. Тобто традиція продовжується. Я дуже вдячна Андрію Пушкарьову, котрий долучив мене до писанкового світу. Щиро вдячна своїм рідним, бо вони підтримують мене, у всьому допомагають, і не було жодного слова докору, хоча мої зацікавлення забирають чимало часу.

— Якщо раптом хтось, прочитавши Ваше інтерв'ю, захоче теж написати писанку, де йому взяти інструменти?

— Є майстри, які виготовляють писаки, їх можна знайти в Інтернеті. А я на майстер-класах 13 і 20 квітня у рамках виставки покажу, як можна швидко й просто виготовити інструменти власноруч.

НАТАЛІЯ РЕКУНЕНКО

Незвичайні дуби поселилися у Дніпрі

У Самарському районі Дніпра, біля місця славетної битви військ отамана Івана Сірка, молодь та громадські активісти висадили дуби й відремонтували лавки. Саджанці ж дерев виростив із жолудів хортицьких велетнів житель Фрунзенського масиву Віталій Плахотін. На згадку про славетну битву козаків під проводом Івана Сірка в перші роки незалежності на набережній Старої Ігрени (вул. Гаванська) був установлений камінь та закладений невеличкий скверик. Але останнім часом це місце перетворилося на пустир. Невідомі понищили тут лавки, навіть почали зрізати паркан навкруги скверу.

Цими днями юні вихованці «Самарських

Хортів» за участі учнів осередку Українського рукопашу «Спас» спільно з представниками «Лютих Козаків», вирішили облагородити пам'ятний знак. Діти та дорослі разом прибрали територію, оновили лавочки, пофарбували їх. Також посадили кілька десятків молодих дубів та горіх. Саджанці дерев безкоштовно надав Віталій Плахотін. Чоловік із жолудів старих хортицьких дубів виростив на власній ділянці 300 молодих дубочків і мріяв закласти з них алею пам'яті українських героїв, котрі загинули. На жаль, на Фрунзенському масиві, де мешкає активіст, не вистачило місця для усїєї дубової алеї, тож пан Віталій передав понад 50 дубів Самарському району й сам взяв участь в акції. Частину забрали козаки «Спас-Штурму» на Старі Кодаки. Близько двох десятків — посадили біля пам'ятника Івану Сірку. Ще 20 — у селищі Рибальське.

Тож, сподіваємося, що відродимо разом славу українських дубових лісів та подаруємо нашим нащадкам 300 літніх і старших за віком красенів-велетнів!

Анфіса Букресва

«Слово на стіні»: Анастасія Теплякова з Дніпра реалізовує унікальний проект

Анастасія Теплякова з дитинства любила українську літературу, математику та географію. Коли настав час обирати професію, подумала, що літературою не прогудуєшся, тому залишила її для душі й пішла навчатися на інженера-землевпорядника. Але вже з першого року навчання усвідомила, що не той фах обрала. Після дворічних роздумів вступила на українську філологію і три роки навчалася одночасно у двох вишах. Нині Анастасія — викладачка російської мови для іноземців та української мови на безкоштовних курсах, а ще поетка та ініціаторка проекту «Слово на стіні».

МОВНІ «ШТУКИ»

— Анастасіє, останнім часом у Дніпрі різні активісти започатковують безкоштовні курси з вивчення української мови. На одних з них віднедавна викладаєте і Ви. Де вони проходять і чим цікаві? — Ці курси розпочалися в листопаді минулого року за ініціативи однієї громадської організації. Зараз нам ласкаво надало приміщення товариство «Просвіта», де ми збираємося щочетверга о 18.30. Це актуально сьогодні. У багатьох склався стереотип, що викладачка — це жіночка похилого віку в окулярах, серйозна й строга. Я зовсім не така навіть зовні: в мене сьогодні рожеве волосся, учора було зелене. І мені подобається, що, побачивши мене, люди після першого шоку швидше засвоюють інформацію. — Хто приходить на курси та з яких мотивів? — Є й молодь, але більше людей середнього віку. Приходять навіть викладачі української мови. Це для

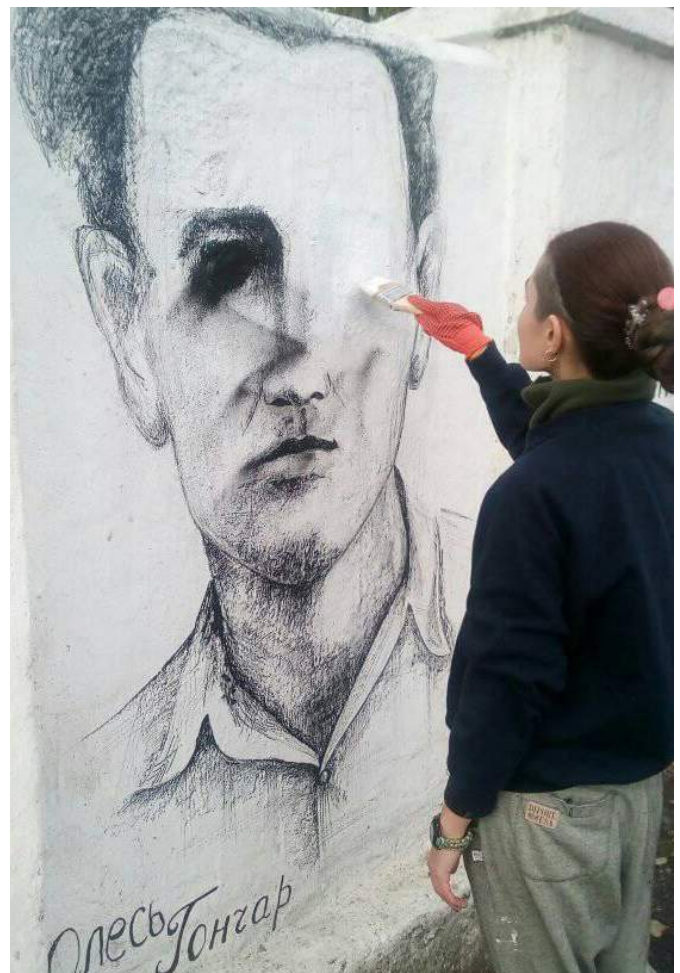

мене було цікаво й трохи страшно спочатку, бо дуже відповідально. Проте все складається чудово: інколи дискутуємо, але в дискусіях істина й народжується. Дехто з відвідувачів каже, що мову раніше вивчав, певні правила в них у голові залишилися, але мова не використовувалась. А коли знання просто «лежать», то результату ніякого немає. Тому ми поновлюємо ці знання. — Як Ви обираєте програму курсу? — Я намагаюся поєднувати граматику як базу, без якої ні в кого не буде правильної літературної мови, із важливими мовними «штуками». Наприклад, ми розглядали росіянізми, якими всі грішать. Тобто мені хочеться поєднувати щось «важке» теоретично з повсякденним практичним. Ось наступного разу в нас буде тест: перевірю, що засвоїли, будемо говорити, відстежувати помилки мовлення.

ОРИГІНАЛЬНИЙ ШЛЯХ

— Ви також ініціаторка та координатор літературно-мистецькогеографічного проекту «Слово на стіні». Як він виник? — Це моє улюблене дітище й улюблений головний біль. Народився проект наприкінці лютого 2016 року. Ми почали з Донецької області, з міста Покровськ (колишній Красноармійськ), сьогодні є об'єкти також у Дніпрі та Кам'янському, незабаром будуть і в інших. Чому виник цей проект? Тому що багато є літератури, невідомої широкому загалу, — літератури саме нашого регіону, яка заслуговує на те, аби бути прочитаною. Хороша література виховує людину й громадянина, патріота, а це дуже важливо, особливо зараз: чим більше люди читають українських книг, тим людянішими вони стають. Чим більше знають про своє — гідне, цікаве, справжнє та якісне, тим більше пишуться своєю країною. Ми не нав'язуємо цю думку, а просто даємо можливість дізнатися, що українська література є, і що це не тільки загальновідомі Тарас Шевченко і Леся Українка. До того ж робимо це оригінальним шляхом, який просто неможливо не помітити. Отже, проект поглиблює зв'язок із нашим історичним та культурним минулим, даючи хороший ґрунт для майбутнього.

— Те, що на стінах з'являються цитати з творів, якось працює? — На 100 відсотків! Хоча, коли ми починали, я сама не була впевнена, що спрацює. По-перше, коли малюємо, багато людей підходять і запитують, що це. Я повертаюся і починаю читати лекцію з української літератури, виходить такий собі пересувний університет (посміхається). Або було й таке, що перехожі, дивлячись, як ми малюємо й пишемо, починали гуглити, хто такий Олесь Гончар чи Валер'ян Підмогильний. По-друге, люди почали поширювати у соцмережах світлина з нашими об'єктами, додаючи хештег #словонастіні; і це — не мої знайомі, не знайомі знайомих, цілком сторонні. Та якщо вони зробили фото й виклали його, отже, наша робота їм сподобалася, вона їх зачепила. І я впевнена, що у подальшому даний проект матиме ще більший відгук.

ФЛЕШМОБ ДЛЯ СТУДЕНТІВ

— А Ви самі у побуті україно- чи російськомовна? — Я цілковитий білінгв, постійно спілкуюся двома мовами. У мене бабусі-дідусі з одного боку — російськомовні, з іншого — україномовні — і спробуй тільки помилитися бодай в одній мові, бо всі вимагають правильного мовлення й вимови. І саме з родини, мабуть, у мене з'явилася повага до мови як такої і до будь-якої культури. Я маю чимало друзів, з якими говорю російською, і так само величезну кількість друзів, з якими спілкуюся українською. Я мовноввічлива: якою мовою до мене звертаються, такою й відповідаю. Чесно кажучи, інколи навіть не помічаю, якою саме мовою зараз послуговуюся. Хтось каже, що

це погано, хтось — що це добре, але я вважаю, що так воно є і знати дві мови в будь-якому разі краще, ніж знати одну.

— Чи відзначаєте якось День рідної мови?

— Я своїм студентам-іноземцям в університеті митної справи та фінансів розповіла, що в нас є такий день і яка зараз ситуація з мовою. І вони на знак поваги до української погодилися долучитися до невеличкого флешмобу: хлопці й дівчата з Намібії, Туреччини, Палестини, інших країн прочитають по одному рядку український вірш. Ми знімемо це на відео, складемо докупи й викладемо у соцмережі. Я дуже хвилююся, що з того вийде, але студенти вже у захваті від самої ідеї.

НАТАЛІЯ РЕКУНЕНКО

Травень (народні прикмети)

Якщо початок травня теплий, то кінець буде холодний і навпаки.

На початку місяця з'явилися малі гусенята - на сонячне літо. К чистий місяць на небі, то це прикмета гарної погоди, а як темнуватий, то погода зміниться, може й дощ бути.

Коли в небі миготять і блискають зірки, то це прикмета, що кілька днів буде ясно, сухо і без дощу.

Блимання зірок - ознака погіршення погоди з посиленням вітру.

Як бувають стовпи біля сонця в травні, то буде засуха; а як взимку - будуть люті морози, а як хрест на небі, то буде якась okazія, новина.

Якщо коло сонця з обох боків показуються «вуха» - наче троє сонць - вранці буде погода, а коли ввечері - дощ; зимою - на відлигу.

Мурахи, павуки чи бджоли виявляють велику активність - погода буде доброю.

Якщо травневий дощ починається великими краплинами, то він ненадовго. За сухим травнем йде сухий червень; якщо в травні багато дощів, то їх обмаль буде у вересні (і навпаки).

Як травень з частими дощами, то й літо буде мокре, але обмаль буде у вересні, і навпаки.

Весною літає багато павутиння - на спекотне літо.

Худоба пожадливо їсть траву, коні форкають і хрюпуть - погода зіпсується. Якщо корови ввечері, йдучи додому, часто вдихають повітря, здіймаючи голову догори, лижуть ноги і з ревінням заходять до хліва - чекай негоди.

Соковито пахтять м'ята - невдовзі збереться на дощ.

Квіти пахнуть здалека - на вітер.

Пізно зацвіла горобина - пізня й осінь. Черемха цвіте перед останніми весняними приморозками.

Дуб раніше розпустисть листя від ясена - на сухе літо.

Як вода дуже шумить у горах - буде погода.

Тиха й світла ніч без роси - наступного дня неодмінно занегодить.

Як місяць народився і водою облився (вночі пройшов дощ), то дощі надовго, коли ж молодик без опадів, то до тривалої сухої погоди.

Збільшення вінцив навколо сонця й місяця віщують суху та ясну травневу погоду. Зеленуватий місяць - на дощ, ясний - на погоду.

Коли хмарно й помірний вітер - заморозки малоїмовірні.

Як хмари йдуть на долини, то буде в горах прояснення, а коли з долин піднімаються вгору - довго втримається сльота.

Якщо пір'їсті хмари вигинаються вузькою смугою, то невдовзі буде забивний дощ з бурею.

Туман над водою не розходиться - буде гарна і суха погода.

Ранком туман піднімається, утворюючи купчасті хмари, - чекай дощу, а коли припадає до землі - буде сонячна днина.

Часті тумани у травні - на мокре літо. Веселка віщує зміну погоди: вечірня обіцяє гожу, а ранкова - дощову.

Коли з'являються кілька веселок на небі, то на тривалий теплий дощ.

Ранкове сонце здається надто великим - на дощ.

Удень пройшла гроза, але не схолоділо - вночі вона знову нагадає про себе.

Багато хрущів - на сухе літо.

Якщо добре клює в'юн, то перед дощем, а коли піднімається на поверхню й кружляє - напередодні грози.

Якщо жаби стрибають по землі - на дощ.

«Свято»

У Нікополі відсвяткували 370-річчя з дня обрання Хмельницького гетьманом України

Вже третій рік поспіль Нікополь святкує єдину у своєму роді дату – День обрання Хмельницького на Микитинські Січі гетьманом України. Але тільки цьогогоріч ця унікальна подія, якою може пишатися саме наше місто, відбулася із належним розмахом. Навіть найзануреніші у своє побутове життя нікопольці звернули увагу на те, що місто – святкує.

Такої великої сцени, яка стояла цього разу у парку Перемоги, не завжди й на державне свято побачиш. З нагоди ювілею – 370-річчя з дня обрання Богдана гетьманом – запросили гостей із столиці – гурт «Тінь сонця». Він якнайдоречніше підійшов за тематикою свята. Публіка аплодувала, підспівувала хлопцям та навіть танцювала кривий танець.

Крім цього, були підтягнуті козацькі сили із обласних центрів – Дніпра та Запоріжжя – та інші. Сучасні запорожці вражали технікою бойового гопаку. Демонструвалася козацька зброя. Можна було побачити зброю і новітньої війни. Також всі бажаючі, під

наглядом представників нашої військової частини, могли зібрати-розібрати вічний автомат Калашнікова. А разом із місцевими лицарями – вбратися у стародаві залізні шати. У зеленій зоні проводилися майстер-класи із самооборони та варився запашний куліш. Біля самого входу у парк полискували сталевими боками сучасні байкерські коні. Здавалося, тут зібрали все, що можна пов'язати із чоловічою силою, волею та наснагою.

Так креативно парк Перемоги ще, мабуть, не використовували. Велику сцену поставили просто навпроти центрального фонтану, що надавало своєрідний колорит дійству. А другу сцену облаштували на імпровізованому майданчику – у жовто-блакитній альтанці. Тут тривав рок-сейшн. Організатори дали право вибору публіці. Хтось підспівував та підтанцьовував лауреатам обласного конкурсу «Козацькими шляхами» біля головної сцени, а хтось відривався під рок біля альтанки.

22 квітня відбулася ще одна, на перший погляд, не така помітна як вищевказані, та насправді дуже значуща подія. У краєзнавчому музеї відбувся прем'єрний показ фільму «Мандрівка у край затоплених Січей» із нікопольським істориком Мирославом Жуковським у головній ролі. Презентація цієї стратегічно важливої стрічки раніше вже відбулася в обласному центрі. І головна цінність цього кінопроекту в тому, що вперше для широкої публіки були комплексно представлені всі козацькі перли нашого краю - Січі. Бо то для істориків не новина, що абсолютна їх більшість знаходилася на Дніпропетровщині. А от для простих людей батьківщина запорозького руху – одноіменне Запоріжжя з його Хортицею. Тому і б'ються наразі ентузіасти заради перейменування Дніпропетровщини у Січеславщину. Аби кожному стрічному-пересічному було зрозуміло, де насправді гуляла запорозька слава. Адже туристів, ласих до козацьких родзинок, не меншає. То нехай їдуть до нас, на Микитинську, Чортотлицьку, Томаківську, Базавлуцьку, Нову Січ - на справжню батьківщину козаччини!

Рецепти *української* кухні

Котлети з кабачків і капусти

Інгредієнти

капуста - 1 шт.,
кабачок - 1 шт.,
сіль і чорний мелений перець - за
смаком,
цибуля - 4 шт.,
олія - для смаження,
борошно - 3 ст. ложки,
манна крупа - 3 ст. ложки,
яйця - 3 шт.

Спосіб приготування:

Капусту тонко наріжте, проваріть в невеликій кількості води до напівготовності і просушіть в друшляку. Очищений кабачок натріть на крупній тертці, посоліть і залиште на 15 хвилин. Потім відіжміть сік. Подрібнену цибулю обсмажте на олії, змішайте з капустою і кабачком. Додайте борошно, манку, яйця, посоліть і поперчіть, перемішайте. Смажте котлети на олії з двох боків до готовності. Готову страву прикрасьте зеленню петрушки.

Державне агентство лісових ресурсів України

Акція
**Майбутнє
лєсу
у твоїх
руках!**

Візьми участь в акції - посади своє дерево!

● ШВИДКО

● ЗРУЧНО

● ПРЯМО
В РУКИ

Найшвидший і найбільш надійний посилковий сервіс до України та країн СНД. Порівняйте терміни доставки пакунків через компанію МІСТ з другими компаніями і переконайтесь в цьому самі.

- ДОСТАВКА КОРАБЛЕМ
В Україну: 30-40 днів
В Москву: 30-40 днів
В Ст. Петербург: 35-45 днів
Решта регіонів на www.meest.us

ЕКСПРЕС ДОСТАВКА ПОСИЛОК:
В Україну: 3-5 робочих днів
В Москву: 5-7 робочих днів

- ВІДПРАВКА АВІА І МОРСЬКИХ ВАНТАЖІВ
- ДОСТАВКА АВТОМОБІЛІВ У КОНТЕЙНЕРАХ
- УПАКОВКА І СТРАХУВАННЯ
- ПЕРЕКАЗ ГРОШЕЙ ЗА НАЙНИЖЧИМИ ЦІНАМИ

1-800-288-9949 www.meest.us

Marketing and design by imaginesstudio.com

Заснований 2005 року поштово-логістичний оператор України, ТзОВ «Торговий Дім «Міст Експрес» є одним з лідерів у сегменті доставки відправлень «до рук» Одержувача. Підприємство належить до поштово-логістичної групи «Meest Group», яка сягає своїм корінням міжнародної корпорації МІСТ (Meest Corporation Inc., Торонто, Канада).

У кожному обласному центрі України та у великих містах діють склади компанії з технологією он-лайн реєстрації усіх процесів: приймання на склад, видача на доставку чи видача відправлень клієнту на складі. Компанія обслуговує понад 100 власних підрозділів, активно розбудовує мережу агентських пунктів прийому-видачі відправлень на території України. Володіє найбільшим серед експрес-перевізників власним флотом транспорту, який нині становить понад 300 одиниць, а понад 500 одиниць транспорту виконує доставку за контрактом.

Основна продукція/послуги компанії: доставка відправлень між відділеннями («склад-склад»); доставка відправлень від Замовника «до дверей» Одержувача («від дверей до дверей»); адресна розсилка кореспонденції (рахунків, договорів, періодичних видань, POS матеріалів) у поштову скриньку чи безпосередньо «до рук» Одержувача; доставка товарів дистанційної торгівлі (інтернет-магазинів, телемагазинів, компаній, що торгують за каталогом, MLM-компаній).

